

A

ACAR: adv.
acar... acar: 4,11

ACOLEA: adv.
acolea: 2,14

(a) ACOPERI: v. IV
au acoperit: *ind. pf.c. 3.pl.* 7,8

ACOPERIT, -Ă: adj.
acoperit: *n. sg. ac.* 6,12

ACUM: adv.
acum: 4,11, 14; 7,4; 10,13; 13,15; 14,8, 18; 16, 19

(a se) ADĂUGA: v. I; var. **(a se) ADAOGE:** v. III „a mai pune ceva lângă cele ce sunt”

voiu adaoge: *ind. viit.l. 1.sg.* 3,9
(să) adăoga: *ind. imp. 3.pl.* 8,17

ADĂUGAT, -Ă: adj.; var. **ADAOS, -Ă**
adaose: *n. sg. ac. rezum. cap.* 15

ADESEORI: adv.; aici prima atestare a cuvântului; cf. DA, unde prima atestare este la Grigore Alexandrescu (după H. Tikin, DRG s.v.)
adeasăori: 3,4

ADEVĂR: s.n.
adevărul: *sg. ac.* 9,30

ADEVĂRAT: adv.
adevărat: 13,18

(a se/-și) ADUCE: v. III
(să) aducea: *ind. imp. 3.pl.* 1,7
(ș)au adus: *ind. pf.c. 3.sg., în loc. v. ș-au adus aminte* 2,1; 10,12
să aducă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 2,3; 6,1
aducându(-să): *gerunziu* 2,8, 19
aducându-: *gerunziu* 4,4
va aduce: *ind. viit.l. 3.sg.* 4,7
(s)au adus: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,11
adusu(-mi)-am: *ind. pf.c. 1.sg., în loc. v. adusu-mi-am aminte* 10,5
au adus: *ind. pf.c. 3.sg.* 11,1
(să) aduce: *ind. prez. 3.sg.* 11,1
aducându(-și): *gerunziu în loc. v. aducându-și aminte* 13,8
adu(-ți/-ți): *imperativ 2.sg., în loc. v. adu-ți/-ți aminte* 14,12; 15,2

(a se) ADUNA: v. I
adună: *imperativ 2.sg.* 4, 16
a (să) aduna: *inf. prez.* 8,11
(s)au adunat: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,2
adunându(-să): *gerunziu* 9,15
(să) adunase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 10,8

ADUNAT, -Ă: adj.
adunați: *m. pl. gen.* – de fapt, un acord după înțeles, deteminatul fiind s. **norodului** 10,13
adunat: *n. sg. ac.* 15,8

AFARĂ: adv.
afară: *adv. în loc. prep.* (Înv.) **afară de/afară din** 3,3; 9,6; 13,14; 14,3

(a se) AFLA: v. I
(să) afla: *ind. imp. 3.sg.* 1,5
au aflat: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,9

(s)au aflat: *ind. pf.c. 3.pl.* 2,23
aflând: *gerunziu* 3,5
am aflat: *ind. pf.c. 1.sg.* 5,8; 7,3; 8,5
(să) află: *ind. prez. 3.pl.* 10,3; explicație cap.13, după vs.7

AGAGHITEAN: adj. „probabil, urmaș al lui **Agag**, pe care l-a cruțat Saul (1 Sm 15); **Agag** – probabil un titlu comun dat regilor amaleciți, tot astfel cum **Faraon** era comun în Egipt; în particular, numele este folosit pentru regele amaleciților care a fost luat prizonier de Saul și, contrar poruncii lui Dumnezeu, a fost cruțat împreună cu prada de război” (cf. DB, p.15).
Agaghiteanului *m. sg. gen.* 8,3; 9,6

AICI: adv.
aici: explicație înainte de cap.13; 13,7; 14,18

(a se) AJUNGE: v. III
(s)au ajuns: *ind. pf.c. impers.* 6,2

(a) AJUTA: v. I; var. (Reg.) **(a) AGIUTA**
ajută: *imperativ 2.sg.* 14,14
ajută: *imperativ 2.sg.* 14,3

AJUTOR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **AGIUTORIU**
ajutoriu: *sg. nom./ac.* 14,3, 14; 16,20

ALEGERE: s.f.
alegerii: *sg. gen.* 11,8

(a) ALERGA: v. I
alergând: *gerunziu* 8,10

ALERGĂTOR, -TOARE: s.m./f. (Rar) „curier”, „mesager”
alergătorii *s.m. pl. nom./ac.* 3,13, 15

ALES, ALEASĂ: adj./s.
(celor) aleși *s.m. pl. dat.* 1,3
(cei) aleși *s.m. pl. ac.* 11,11
ales: *adj. n. sg. ac.* 1,7
alesele: *adj. antep. f. pl. nom.* 2,11
alease: *adj. f. pl. ac.* 9,27

(a) ALEȘUI: v. IV; vezi **(a) LEȘUI**

ALEȘUIRE: s.f.; vezi **LEȘUIRE**

AMĂRĂCIUNE: s.f.
amărăciunea: *sg. ac.* 4,1

AMINTE: adv.
aminte: *adv. în loc. v. a-și aduce aminte*, vezi **(a se/-și) ADUCE**

(a) AMORȚI: v. IV; var. **(a) AMURȚI**
au amurțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,6

AN: s.m.
anul: *sg. nom./ac.* 1,3; 2,16; 3,7; 9,21; 11,1, 2
an: *sg. ac., în loc. adj. de peste an* „care are loc în cursul unui an” 2,23; rezum. cap.6; 6,1
anilor: *pl. gen.* 9,27
anului: *sg. gen., în sintagma anului curgătoriu* „anului în curs” 13,6

APĂ: s.f.
ape: *pl. nom./ac.* 10,6; 11,10

(a) APĂSA: v. I
apasă: *ind. prez. 3.sg.* 14,8
a apăsa: *inf. prez.* 16,3

(a se) **APRINDE**: v. III
aprinzându(-să): *gerunziu* 1,12

APROAPE: adv.
 (mai) **aproape**: 1,14
apr oaape: în c. *de apropae* 9,20

(a se) **APROPIA**: v. I
 (să) **apropiase**: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,15
apropiindu(-se): *gerunziu* 5,2
 (să) **apropiia**: *ind. imp. 3.sg.* 14,1
apropie(-te): *imperativ 2.sg.* 15,14

(a se) **APUCA**: v. I
să apuce: *conj. prez. 3.pl.* 8,11
 (s-)au **apucat**: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,15
au apucat: *ind. pf.c. 3.pl.* explicație înainte de cap.13

(a se) **ARĂTA**: v. I
să areate: *conj. prez. 3.sg.* 1,4, 11; 4,8
arătând: *gerunziu* 4,1
 (să) **arăta**: *ind. imp. 3.sg.* 8,4
 (s-)au **arătat**: *ind. pf.c. 3.pl.* 11,5
va arăta: *ind. viit.I. 3.sg.* 13,6
 (Te) **arată**: *imperativ 2.sg.* 14,12
arătase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 15,10
 (să) **arată**: *ind. prez. 3.sg.* 16,7

ARĂTARE: s.f.
arătare: *sg. ac. rezum. cap.1*
arătării: *sg. gen.* 14,16
arătare: *sg. ac.* 16,19

ARĂTAT, -Ă: adj.
arătată: *f. sg. nom. rezum. cap.12*

(a) **ARDE**: v. III
arzând: *gerunziu* 15,10

ARGINT: s.n.
argint: *sg. ac.* 1,6; 4,7

(a) **ASCULTA**: v. I
să asculte: *conj. prez. 3.sg.* 5,5
ascultă: *imperativ 2.sg.* 13,17; 14,19
ascultă: *ind. prez. 3.pl.* 14,13; 16,1, 23

ASEMENEA: adv.; var. (Înv.) **ASEAMINEA**
aseamenea: 4,16

ASTĂZI: adv.
astăzi 5,4; 9,13; 16,16

(a) **ASTUPA**: v. I
a astupa: 14,9

AȘA: adv.; var. (Înv. și reg.) **AȘEA**
așa: 2,1, 4, 12, 20; 3,2; 4,11; 5,14; 6,9; 9,13, 19; 16,5, 24
așea: 9,14

(a) **AȘEZA**: v. I
așezase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 1,8

AȘJDEREA: adv.
așjderea: *rezum. cap.4*

AȘTERNUT: s.n.
așternut: *sg. ac.* 4,3; 11,12

(a) **ATINGE**: v. III
a atinge: *inf. prez.* 9,10

au atins: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,16
atinge: *imperativ 2.sg.* 15,14

ATOTPUTERNIC, -Ă: adj.
Atotputernice: *m. sg. voc., în sintagma Împărate Atotputernice* 13,9

Atotputernicul: *m. sg. nom., în sintagma Dumnezeu Atotputernicul* 16,21

ATUNCI: adv.
atunci 4,16

AUR: s.n.
aur: *sg. ac.* 1,6, 7; 4,11; 5,2; 8,4, 15; 15,9, 15

(a) **AUZI**: v. IV
auzând: *gerunziu* 1,16; 3,5; 4,4; 6,3; 7,6
auzi: *inf. prez. fără a* 1,22; 8,9
a auzi: *inf. prez.* 3,4, 12
auzise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 3,6
auzind: *gerunziu* 4,1, 12
auzit-am: *ind. pf.c. 1.sg.* 14,5

(a) **AVEA**: v. II
să aibă: *conj. prez. 3.pl.* 9,30
ai: *ind. prez. 2.sg.* 14,14
au: *ind. prez. 3.pl.* 14,19
având: *gerunziu* 2,11; 5,14; 7,9; 12,3
avea: *ind. imp. 3.sg.* 2,14; 3,1; 6,13; 11,12
au avut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,17
avându-: *gerunziu* 5,13
a avea: *inf. prez.* 5,13
veți avea: *ind. viit.I. 2.pl.* 16,22

AVERE: s.f.
averile: *pl. ac.* 3,13; 9,10, 16; explicație înaintea cap.13
averi: *pl. nom.* 9,15

B

BALAUR: s.m.; var. (Înv. și pop.) **BĂLAUR**
bălauri: *s.m. pl. nom./ac.* 10,7; 11,6

BATĂR: adv.; var. **BATĂR** „măcar” (Reg. Trans. Mold.; mgm.)
batăr: 7,4

(a) **BĂGA**: v. I
bagă: *ind. prez. 3.sg.* 3,8
au bagat: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,12
vor băga: *ind. viit.I. 3.pl.* 1,18

BĂRBAT: s.m.
bărbaților: *pl. gen/dat. rezum. cap.1; 1,18, 20*
bărbații: *pl. nom./ac.* 1,17, 22
bărbat: *sg. nom.* 4,11; 11,3
bărbați: *s.m. pl. ac.* 9,12, 15

BĂTRÂN, -Ă: s.m./f.
bătrân: *s.m. sg. ac.* 3,13

BĂUTURĂ: s.f.; var. **BEUTURĂ**
beătură: *sg. ac.* 1,10

(a) **BEA**: v. II
bea: *ind. imp. 3.pl.* 1,7
a bea: *inf. prez.* 1,8
să beți: *conj. prez. 2.pl.* 4,16
beuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 5,6

să bea: conj. prez. 3.pl.7,1
am beut: ind. pf.c. 1.sg. 14,17

BINE: adv./s.
bine: adv. 3,8; 16,6
bine: s.n. sg. ac., în sintagma *facere de bine/faceri de bine/facerile de bine* 16,4, 13, 16

(a) BIRUI: v. IV
ar birui: cond. prez. 3.sg. 15,6

BIRUINȚĂ: s.f.
biruința: sg. ac. 4,11; 16,2
biruinți: sg. dat. 9,16; 13,2

BISERICĂ: s.f.; var. (Înv.) **BISEARICĂ**
bisearica: sg. ac. 5,1
bisearicii: sg. gen. 14,9

BLÂNDEȚE: s.f.
blândețe: sg. ac. 13,2; 15,11

BOGĂȚIE: s.f.
bogățiile: pl. ac. 1,4
bogățiilor: pl. gen. 5,11

BRAT: s.n.
brațele: pl. ac. 15,11

BUCATĂ: s.f. (mai ales la pl.) „hrană”; „fel de mâncare”
bucatele: pl. ac. 1,7
bucate: pl. ac. 9, 19, 22

BUCURIE: s.f.
bucurie: sg. nom./ac. 8,16; 9,17, 22; 13,17; 16,21
bucurie: sg. ac., în loc. adv. **cu bucurie** 9,31; 10,13

BUCUROS, -OASĂ: adj.
bucuros: m. sg. nom. 13,13

BUN, -Ă: adj./s.
(mai) bună: adj. f. sg. nom. 1,19
(ceale) bune: s.n. pl. ac. 10,3

BUNĂTATE: s.f.
bunătățile: pl. ac. explicație înaintea cap.13
bunăitatea: sg. ac. 16,2

C

CAL: s.m.
calul: sg. ac. 6,8, 9, 10, 11
cal: sg. ac. 6,11

CAP: s.n.
capul: sg. ac. 1,11; 2,17; 6,8, 12; 9,25; 14,2, 16; 15,10
cap: sg. ac. 4,1; 8,15; 10,3 (explicație); rezum. cap.12

CARTE: s.f.
cartea: sg. nom./ac. în titlu: *Cartea Esthir*; 9,32; rezum. cap.16
carte: sg. ac. 9,29; explicație înaintea cap.13
cărți: pl. ac. 1,22; rezum. cap.13
cărțile: pl. nom./ac. 3,12; 8,8, 9, 10; 10,2
cărților: pl. gen./dat. 8,8, 13
cărții: sg. gen. 9,26; 10,3; explicație înaintea cap.13; 13,7; rezum. cap.16
cărți: sg. gen. rezum. cap.13

CARVAZIN: s.n.; cuvântul nu este înregistrat în DA; reprezintă încercarea traducătorilor de a adapta lat. *carbasinus* „făcut din in fin; din pânză fin lucrată”
carvazin: sg. ac. 1,6

CASĂ: s.f.
casele: pl. ac. 1,22
casa: sg. nom./ac. 2,3, 9; 4,13, 14; 5,10; 6,12; 7,8, 9; 8,1, 2, 7
casei: sg. gen. 2,11; 5,1
casă: sg. ac. 2,14
case: sg. gen. 5,1
casii: sg. gen. 6,4
cășile: pl. ac. 8,11

(a) CĂDEA: v. II
a cădea: inf. prez. 6,13
vei cădea: ind. viit.I. 2.sg. 6,13
a fi căzut: inf. pf. 7,8
căzut-au: ind. pf.c. 3.sg. 8,3
au căzut: ind. pf.c. 3.sg. 15,10, 18

CĂDERE: s.f.
căderea: sg. ac. 14,11

(a) CĂLCA: v. I
călcând: gerunziu 16,10

CĂMARĂ: s.f. „odaie”
cămara: sg. ac. 2,13, 16; 14,15

CĂPETENIE: s.f.
căpeteniilor: pl. gen./dat. 1,3, 11, 18, 21; 2,18; 16,1, 2, 6
căpeteniile: pl. nom./ac. 1,8, 16; 6,9
căpetenii: pl. nom. 1,14, 22
căpetenie: sg. nom. 9,4
căpeteniile: pl. dat. (cu prep. **la**) rezum. cap.13

CĂRTURAR: s.m.
cărturarii: pl. nom. 8,9

(a se) CĂUTA: v. I
caute(-să): conj. prez. fără să 3.pl. 2,2

(a) CĂNTA: v. I
cântă: ind. prez. 3.pl. 13,17

CENUȘĂ: s.f.; var. **CENUȘE**
cenușe: sg. ac. 4,1, 3; 14,2

CER: s.n.; var. **CERIU**
ceriului: sg. gen., în sintagma *din fața ceriului* „de culoarea cerului” 8,15
ceriul: sg. ac. 13,10
ceriu: sg. ac. 13,10

(a se) CERCA: v. I
au cercat: ind. pf.c. 3.sg. 2,15
cercându(-se): gerunziu 2,19
cercatu(-s)-au: ind. pf.c. 3.pl. 2,23
cercând: gerunziu 10,3

CERCAT, -Ă: adj.
cercate: f. pl. ac. rezum. cap.2

(a) CERE: v. III
ceare: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.5
vei ceare: ind. viit.I. 2.sg. 5,3, 6; 7,2
cei: ind. prez. 2.sg. 5,6
ceru: ind. prez. 1.sg. 5,8
ceri: ind. prez. 2.sg. 9,12
au cerut: ind. pf.c. 3.sg. 16,13

CEREMONIE: s.f.; var. (Înv.) **TEREMONIE**
teremonii: pl. ac. 3,8; 9,28
țărămoniilor: pl. dat. 8,17

CERERE: s.f.
cearerea: sg. nom./ac. rezum. cap.5; 5,3, 7, 8; 7,2

CERESC, -EASCĂ: adj.
cer ească: sg. ac. 1,6

CETATE: s.f.
cetatea: sg. nom./ac. 1,2; 2,3, 5; 8,15; 9,12, 18; 11,3; 16,24
cetate: sg. nom./ac. 3,15; 9,28
cetății: sg. gen 4,1, 6; 6,9, 11; 16,18
cetățile: pl. ac. 8,11, 17; 9,2; 16,19

(a se) **CHEMA:** v. I
chemată [find]: pasiv gerunziu rezum. cap.1
au chemat: ind. pf.c. 3.sg. 1,5; 5,10, 12
(să) chema: ind. imp. 3.sg. 2,7
(să) chiiamă: ind. rpez. 3.sg. 2,16
(să) chiamă: ind. prez. 3.sg. 3,7; 8,9; 9,32; 16,20
(s-)au chemat: ind. pf.c. 3.sg./pl. 3,12; 9,26; 16,11
(să) cheamă: ind. prez. 3.sg. 3,13
chemând: gerunziu 4,5; 15,5
sânt chemată: pasiv ind. prez. 1.sg. 4,11
chiamă: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.5
chemați imperativ 2.pl. 5,5
chemându(-să): gerunziu 8,9
să cheme: conj. prez. 3.pl. 8,11
a (să) chema: inf. prez. 9,1
chiamă: imperativ 2.sg. 15,3

CHEMAT, -Ă: s.m./f.
(cei) chemați s.m. pl. nom. 1,7

CHIAR: adv. (Înv.) „clar”
(mai) chiar: 16,10

CHIP: s.n.
chip: sg. ac., în loc. adv. **în ce chip** 4,7; 6,2; 8,6; 10,3; 16,7
chip: sg. ac. 13,2

(a) **CHIVERNISI:** v. IV
chivernisesc: ind. prez. 3.pl. 16,5

CHIVERNISIRE: s.f.
chivernisire: sg. ac. 1,5

CINSTE: s.f.
cinste: sg. nom./ac. rezum. cap.1; 1,20; 6,3, 11; 8,16; 9,21; 10,13
cinstea: sg. ac. 13,14; 16,2

(a se) **CINSTI:** v. IV
(să) cinsteaște: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.5
să (să) cinstească: conj. prez. 3.sg. rezum. cap.6
a cinsti inf. prez. 6,6, 7, 9, 11
(să) va cinsti: ind. viit.I. 3.sg. 6,9
cinstim: ind. prez. 1.pl. 13,6
am cinstit: ind. pf.c. 1.pl. 14,7
(s-)au cinstit: ind. pf.c. 3.sg. 16,11

(a se) **CITI:** v. IV; var. (Înv. și reg.) (a se) **CETI**
ceți inf. prez. fără a 1,22; 3,12; 8,9
cețindu-: gerunziu rezum. cap.6
cețindu(-să): gerunziu 6, 1
(să) cețeaște: ind. prez. impers. explicație cap.13, după vs.7

(a se) **COBORÎ:** v. IV; var. (Înv.) (a se) **POGORÎ**
pogorându(-se): gerunziu 13,7

CONTĂȘ: s.n.; var. **CONTOȘ**
contoșul: sg. ac. 6,10, 11

COROANĂ: s.f.
coronă: sg. ac. 8,15

COT: s.m.
coți: pl. ac. 5,14; 7,9

CREDINCIOS: adv.
credincios: 16,23

CREDINȚĂ: s.f.
credința: sg. ac. rezum. cap.6; 13,3
credință: sg. ac. 6,3; 10,3 (explicație); 16,13, 23

CRESCĂTOR, -TOARE: s.m./f. (Înv. și rar) „părinte adoptiv”; aici prima atestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare – cu sensul „educator” – este la Dimitrie Țichindeal, *Filosoficești și politicești prin fabule moralnice învățături (...)* Buda, 1814.
creșcătoriu: s.m. sg. nom. 2,7

(a se) **CREȘTE:** v. III
creștea: ind. imp. 3.sg. 9,4
au crescut: ind. pf.c. 3.sg. 10,6; 11,10
(t e-)ai crescut: ind. pf.c. 2.sg. 15,2

CRUCE: s.f. (aici) „stâlp de spânzurat”
cruce: sg. ac. rezum. cap.5; 5,14; 8,7; 9,25
crucea: sg. ac. 6,4; rezum. cap.7

CUGET: s.n.
cugetele: pl. nom./ac. 9,25; 12,2; 16,7

(a) **CUGETA:** v. I
cugetând: gerunziu 6,6; 16,14
cugetase: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 8,3
au cugetat: ind. pf.c. 3.sg. 9,24
cugeta: ind. imp. 3.sg. 11,12
cugetă: ind. prez. 3.pl. 16,3

(a se) **CUNOAȘTE:** v. III
cunoscuse: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 9,4
au cunoscut: ind. pf.c. 3.pl. 12,2; 16, 11
cunoști: ind. prez. 2.sg. 13,12
să (să) cunoască: conj. prez. 3.sg. 16,22

CUNOȘTINȚĂ: s.f.
cunoștința: sg. ac. 14,14

(a se) **CUPRINDE:** v. III
cuprinsease: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 8,17; 9,2
(s-)au cuprins: ind. pf.c. 3.pl. 9,18
să cuprinză: conj. prez. 3.pl. 9,21
(să) cuprind: ind. prez. 3.pl. 9,26; 10,3
au cuprins: ind. pf.c. 3.pl. 9,27
cuprinde: ind. prez. 3.sg. 9,32
ar cuprinde: cond. prez. 3.sg. 11,12
(să) cuprinde: ind. prez. 3.sg. 13,10

CURÂND: adv.
curând: 5,5; 6,14

CURGĂTOR, -TOARE: adj.
curgăbriu: sg. gen., în sintagma **anului curgăbriu** „anului în curs” 13,6

(a) **CURGE:** v. III
curgând: gerunziu 2,15

CURGERE: s.f.
curgerea: sg. ac. 9,27

CURTE: s.f.
curtea: *sg. ac.* 12,5

CUTEZARE: s.f.
cutezare: *sg. ac.* 14,12

CUTREMUR: s.n.
cutremur: *sg. nom.* 11,5

CUVÂNT: s.n.
cuvântul: *sg. nom.* 2,4; 7,8
cuvinte: *pl. ac.* 4,15; 15,11

D

(a se) DA: v. I
să dea: *conj. prez. 3.sg./pl. rezum. cap.1;* 1,20; 2,3, 9
dându(-)(se): *gerunziu rezum. cap.2*
dându(-să): *gerunziu* 2,8
(s-)au dat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 2,8, 23; 16,2, 3*
au dat: *ind. pf.c. 3.sg. 2, 15, 18; 3,10; 4,8; 8,2*
dedease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 4,5*
dându(-mă): *gerunziu* 4,16
da(-să)-va: *ind. viit.l. 3.sg. 5,3*
să (se) dea: *conj. prez. 3.sg. 5,6; 7,2*
a da: *inf. prez. 5,8*
dat-au: *ind. pf.c. 3.sg. 8,1*
deai(-să): *conj. prez. fără să 3.sg. 9,13*
dându-: *gerunziu* 12,5
ai dat: *ind. pf.c. 2.sg. 14,6*
să dai: *conj. prez. 2.sg. 14,11*
dă: *imperativ 2.sg. 14,12*

DAR: s.n.
daruri: *pl. nom./ac. rezum. cap.2;* 2,18; 9,22; 12,5; 15,17

DĂJDUITOR, -TOARE: adj.
dăjduitoare: *n. pl. nom.* 10,1

DĂNȚUIRE: s.f.
dănțuire: *sg. nom.* 8,16

(a se) DĂRUI: v. IV
dăruiește: *imperativ 2.sg. 7,3*
am dăruit: *ind. pf.c. 1.sg. 8,7*
să dăruiască: *conj. prez. 3.pl. 9,22*
(s-)au dăruit: *ind. pf.c. 3.sg. 16,16*

DEASUPRA: adv.
deasupra: 9,1

DEGRABĂ: adv.
degrabă: 8,14

DEPARTE: adv.
departe: *cu prep. de departe* „de la mare distanță” 9,20

DESĂVÂRSIT, -Ă: s.m./f. ; aici cuvântului i se atribuie sensul de „conducător”, „mai-mare peste ținuturile împărăției (lui Artaxerxe, în text, Assvir)”; cf. lat. *praefectis provinciarum*.
(celor) desăvârșit: *s.m. pl. dat.* 1,3

(a) DESCHIDE: v. III; var. **(a) DEȘCHIDE** „a îndepărta buzele împreună cu maxilarele”; „a vorbi”; „a dezvălui”
voiu deșchide: *ind. viit.l. 1.sg. 5,8*
să deșchiză: *conj. prez. 3.pl. 14,10*

(a) DESCOPERI: v. IV „a face cunoscut”
au descoperit: *ind. pf.c. 3.sg. 5,11*
descoperirea: *sg. nom. rezum. cap. 10; rezum. cap. 12*

DESCOPERIRE: s.f.
deascoperirea: *sg. ac. rezum. cap.6*

(a se) DESFĂTA: v. I
să (se) desfeteaze: *conj. prez. 3.pl. 13,2*

DESFĂTARE: s.f.
desfătări: *pl. ac. 15,6*

(a) DESPUIA: v. I
a despoia: *inf. prez. 16,12*

DESTUL: adv.
destul: 14,8

DEȘERT, DEȘARTĂ: adj.
deșerte: *n. pl. nom. 9,25*

(a se) DEȘTEPTA: v. I
(s-)au deșteptat: *ind. pf.c. 3.pl. 11,7*

(a se) DEZBRĂCA: v. I
dezbrăcând: *gerunziu* 14,2
(s-)au dezbrăcat: *ind. pf.c. 3.sg. 15,4*

DIMINEAȚĂ: adv; var. (Înv. și reg.) **DEMINEAȚĂ**
demineața: 2,14
dimineață: 5,14

DIN AFARA: prep.
dinnafara: 3,2

DINAINTEA: prep.
dinnaintea: *in forma pre dinnaintea* 2,11
dinnaintea: 5,13; 6,10, 13; 8,15; 16,18

DINĂUNTRU: adv.; var. **DINLONTRU**
dinlontru: 6,4

DIVAN: s.n.
divanul: *sg. ac. 5,1*

DOAMNĂ: s.f.
doamna: *sg. ac. 15,7*

(a) DOBÂNDI: v. IV
dobândeaste: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.3; rezum. cap.8*
vei dobândi: *ind. viit.l. 2.sg. 5,6; 7,2*
au dobândit: *ind. pf.c. 3.sg. 6,3*
a dobândi: *inf. prez. 16,23*

DOBITOCESC, -EASCĂ: adj.
dobitocesci: *f. pl. nom. rezum. cap.8*

DOMN: s.m. (s. propriu) „Dumnezeu”
Domnul: *sg. nom./ac. 10,9, 12; 13,11, 18; 14,1, 3; 15,3*
Domnului: *sg. dat. 13,8; 14,3*
Doamne: *sg. voc. 13,9, 15, 17; 14,5, 7, 11, 12, 14, 18*

DOMN: s.m. (apelativ) „temen de politețe pentru un bărbat”; (Pop.) „stăpân”
domnule: *sg. voc. 15,16*
doamne: *sg. voc. 15,17*

(a) DORI: v. IV
dorind: *gerunziu* 11,12

DORIT, -Ă: adj.
dorită: *f. sg. nom./ac.* 2,15; 13,2

DREPT, DREAPTĂ: adj./s.
dreaptă: *adj. f. sg. nom.* 1,18
drept: *adj. m. sg. nom.* 1,7
drepte: *adj. f. pl. ac.* 16,15
dreptilor: *s.m. pl. gen.* 11,7, 9

(a se) DUCE: v. III
să ducă: *conj. prez. 3.pl.* 1,11
era dus: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 2,6
dusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,6
(să) ducea: *ind. imp. 3.sg.* 2,14
(s-)au dus: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,16; 4,6, 17
a duce: *inf. prez.* 12,3

DUH: s.n.
duh: *sg. ac. rezum. cap.* 14
duhul: *sg. ac.* 15,11

DUMBRAVĂ: s.f.
dumbrăviți: *sg. gen.* 1,5

DUMNEZEU: s.m., „Divinitatea”
Dumnezeu: *sg. nom./ac./gen.* 10,4, 10, 11; 11,10, 12; rezum. cap.14; 15,5, 11, 16; 16,4, 16, 18, 21
Dumnezeului: *sg. gen./dat.* 13,14; 14,3
Dumnezeul: *sg. nom./ac.* 13,14
Dumnezeul: *sg. voc., în sintagmele Dumnezeul lui Avraam/ Dumnezeul cel tare peste toți* 13,15; 14,18, 19

DUMNEZEU: s.m. „zeu”; „idol”
dumnezeii: *pl. ac.* 14,7
dumnezeilor: *pl. gen.* 14,12

E

ELEFANT: s.m. (aici) „fildes”; cf. lat. *eburneus* „de fildes”, iar oc. „de elefant”
elefant: *sg. ac.* 1,6

F

(a se) FACE: v. III
au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,3, 9, 21; 2,17; 4,17; 9,13; 10,1, 9; 13,7
facea: *ind. imp. 3.sg.* 1,13; 2,20
să facă: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,15; 9,13
(să) face: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.2*
făcându(-să): *gerunziu rezum. cap.2*
făcuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl.* 2,1; 9,18
fă: *imperativ 2.sg.* 3,11; 6,10
făcând: *gerunziu rezum. cap.4; 4,16; 13,4; rezum. cap.16*
face: *ind. prez. 3.sg.* 4,5
să (să) facă: *conj. prez. 3.sg.* 6,6
a face: *inf. prez.* 7,5; 9,5, 23; 11,12; 16,9
vor face: *ind. viit.l. 3.pl.* 9,12
(s-)au făcut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 9,26; 15,13
(să) făcuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 12,4
ai făcut: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,10; 14,5
am făcut: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,12
fac: *ind. prez. 3.pl.* 16,5
(să) fac: *ind. prez. 3.pl.* 16,7

FACERE: s.f.
facerile: *pl. ac., în sintagma facerile de bine* 16,4
faceri: *pl. ac., în sintagma faceri de bine* 16,13
facere: *sg. ac., în sintagma facere de bine* 16,16

FAMEN: s.m.
fameni: *pl. dat. (cu a + num. card.)* 1,10
fameni: *pl. nom./ac.* 1,12, 15; 2,21; 4,4; 7,9; 12,6
famenii: *pl. nom./ac. rezum. cap.2; 6,14; 12,1*
famenului: *sg. gen./dat.* 2,3, 8, 9, 14
famenul: *sg. nom.* 2,15; 4,5
famenilor: *pl. gen. rezum. cap.6; 6,2; rezum. cap.12*

FAPTĂ: s.f.
faptă: *sg. nom. rezum. cap.2*
fapta: *sg. ac.* 3,5
faptele: *pl. ac.* 6,1

FATĂ: s.f.
featei: *sg. dat. adn.* 2,7
fată: *sg. ac., în sintagma fată de suflet* 2,7, 15
fata: *sg. nom.* 2,15; 9,29

FAȚĂ: s.f.
față: *sg. ac., în loc. prep. în fața* 1,5
față: *sg. ac.* 1,6
fața: *sg. nom./ac.* 1,6, 14, 19; 2,7; 7,6, 8; rezum. cap.15; 15,8, 10, 17
feate: *pl. ac.* 1,6
față: *sg. ac., în loc. adj. de față* 7,8
feaiți: *sg. gen., în loc. prep. (Înv.) înaintea feaiți* „(de) dinaintea” 8,1
fața: *sg. ac., în sintagma din fața cerului* (vezi CER) 8,15

(a) FĂGĂDUI: v. IV
făgăduiești: *ind. prez. 2.sg.* 3,11
făgăduise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 4,7

FĂGĂDUIT, -Ă: s.
(ceale) făgăduite: *s.n. pl. ac.* 14,9

FECIOARĂ: s.f.
fecioarele: *pl. ac. rezum. cap.2; 2,3*
fecioare: *pl. nom./ac.* 2,2, 8, 11, 19
fecioare: *sg. gen.* 2,12
fecioarelor: *pl. gen.* 2,15

FEL: s.n.; var. (Înv.) FELIU; FEALIU
feliuri: *pl. ac.* 1,7, 22
feliuri: *pl. dat. (cu a + multe)* 3,12
fealiuri: *pl. ac.* 14,2; 16,9

FEMEIE: s.f.; var. FĂMEIE
fămeilor: *pl. gen.* 2,3, 8, 13

FEMEIESC, -IASCĂ: adj.; var. FĂMEIESC, -IASCĂ
fămeiesc: *n. sg. ac.* 2,12
fămeiasca: *f. sg. ac. rezum. cap.4*

(a) FI: v. IV
era: *ind. imp. impers./3.sg./pl.* 1,7, 8, 11, 13, 14; 2,5, 12, 14, 15, 21; 3,1, 6; 4,2, 3; 5,1; 8,8, 9; 9,3; 10,3; 11,1, 4; 12,1, 6; 13,3; 15,9
e: *ind. prez. 3.sg.* 3,7; 5,3; 15,12, 17
ești: *ind. prez. 2.sg.* 4,13; 13,11; 14,3, 7; 15,17
-i: *ind. prez. impers./3.sg.* 1,19; 3,8; 6,8, 13; 7,5; 14,8
-s: *ind. prez. 3.pl.* 4,11
sânt: *ind. prez. 3.pl.* 1,16; 5,7; 9,6, 28; 10,4, 8; 13,1; 13,7 (explicație); 14,11; 16,5
sânt: *ind. prez. 1.sg.* 10,7; 13,13; 15,12
fiind: *gerunziu* 1,10; 2,1; rezum. cap.7; 7,8
ar fi: *cond. prez. impers./3.sg.* 1,15; 7,4
a fi: *inf. prez.* 1,22; 3,4, 6; 8,1, 3, 5, 13; rezum. cap.9; 9,1, 4, 12; 10,6, 10; 13,4; 16,17
să fie: *conj. prez. impers./3.sg./pl.* 2,4; 7,2; 9,14, 22, 25, 27; 16,19, 24
fie: *conj. prez. fără să* 3.sg. 3,11; 13,15

să fiți conj. prez. 2.pl. 16,20

au fost ind. pf.c. 3.sg./pl. 1,2; 2,7; 3,14; 8,13; 9,17; 10,3, 5; 11,5, 8; explicație înaintea cap.13; 16,18

iaște ind. prez. 3.sg. 1,18, 20; 2,3; 6,4, 11; 7,2, 4, 6; 9,28; 10,6, 9; 13,9, 13; 14,3, 4, 16; rezum. cap.16

ieste ind. prez. 3.sg. 3,8

FIARĂ: s.f.

fierălor: pl. dat. 16,24

(a) FIERBE: v. III

fiersease ind. m.m.c.pf. 3.sg. 2,1

FIRE: s.f.

firea: sg. ac. 16,6

FIU: s.m.

fiul: sg. nom. 2,5; 3,1; 9,24; 11,1, 2; 12,6; 16,10

fiului: sg. gen. 2,5; 3,10

fiilor: pl. gen. 5,11

fiți pl. nom./ac. rezum. cap.9; 9,12, 13, 14

fiți pl. nom./ac. 9,6, 25; 16,16

fiu: sg. nom. 11,2

FOC: s.n.

foc: sg. ac. 16,24

FOLOS: s.n.

folosul: sg. nom. 16,9

FRATE: s.m.

fratelui: sg. gen. 2,15

fraților: pl. gen. 10,3

fratele: sg. nom. 15,12

FRĂȚĂNE: s.m.

frăține-său: sg. gen. 2,7

FRICĂ: s.f.

frica: sg. nom./ac. 9,2, 3; 14,19; 15,16

frică: sg. ac. 15,8

FRIGARE: s.f.

frigărit: sg. gen. 10,3 (explicație)

FRUMOS, -OASĂ: adj.

frumoasă (foarte): f. sg. nom. 1,11; 2,7, 15

frumoase: f. pl. nom./ac. 2,2, 8, 9

frumoasă: f. pl. (cu des. -ă) ac. 2,3

(foarte) frumoase: f. pl. ac. 2,9

FRUMUȘETE: s.f.; var. (Pop.) FRUMUȘETE

frumusețea: sg. ac. 1,11

frumusețe: sg. ac. 2,15

FUNIE: s.f.; var. (Înv.) FUNE

funiți pl. ac. 1,6

funea: sg. ac. 13,17

FUR: s.nead. (cf. *phur* în *Vulgata*; cuvântul este de origine asiriană, având drept echivalent ebraic „sorti” sau „zar” (prin sorti se consultau zeii sau astrele pentru a se vedea care ar fi ziua cea mai potrivită pentru pogromul plănuit. Acest cuvânt va da numele sărbătorii Purim. Cf. Anania 542).

fur/Fur: 3,7; rezum. cap.9; 9,24, 26, 28; 11,1

FURCĂ: s.f. (Înv.; la pl.) „spânzurătoare în formă de furcă”

furcă pl. ac. 2,23; 16,18

furcile: pl. ac. 7,10

G

GATA: adv.

gata: 11,6; 13,13

(a) GĂSI: v. IV

vei găsi: ind. viit.I. 2.sg. 4,16

găsind: gerunziu rezum. cap.6

au găsit: ind. pf.c. 3.sg. 7,8

am găsit: ind. pf.c. 1.sg. 10,3 (explicație); rezum. cap.15

am găsit: ind. pf.c. 1.sg./pl. explicație înaintea cap.13; explicație cap.13, după vs.7; 16,15

(a se) GĂTI: v. IV „a (se) pregăti”; „a prepara mâncare, bucate”

a (să) găti: inf. prez. 1,5; 2,18; 5,14

să (se) gătească: conj. prez. 3.pl. 3,14

să (te) gătești: conj. prez. 2.sg. 4,14

gătește: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.5

am gătit: ind. pf.c. 1.sg. 5,4, 8

gătise: ind. m.m.c.pf. 3.sg./pl. 5,5; 6,14; 7,9, 10; 9,5, 25

a găti: inf. prez. 5,14

(să) gătise: ind. m.m.c.pf. 3.sg. 6,4

a fi gătit: pasiv inf. prez. 7,7

(să) gătea: ind. imp. 3.sg. 9,1

(s-)au gătit: ind. pf.c. 3.sg./pl. 11,9; 16,20

GĂTIT, -Ă: adj.

gătita: adj. antep. f. sg. ac. rezum. cap.4

gătita: f. sg. ac. rezum. cap.7

gătiti: m. pl. nom. 8,13

GÂLCEAVĂ: s.f.

gâlcevi: pl. nom. 11,5

GENUNCHI: s.m.; var. (Îuz.) GENUNCHE: s.n.

genunchiul: s.m. sg. ac., în loc. v. -și pleca genunchiul 3,2

genunchele: s.n. pl. ac., în loc. v. pleacă genunchele 3,5

jenunchele: s.n. pl. ac., în loc. v. își pleca jenunchele 3,2

GINGĂȘIRE: s.f.; cuvântul nu este înregistrat în DA.

jingășire: sg. ac. 15,6

GLAS: s.n.

glas: sg. ac. 4,1

glasuri: pl. nom. 11,5

glasul: sg. ac. 14,19

GLOATĂ: s.f.

gloata: sg. ac. 5,11

gloatei: sg. dat. 10,3

(a) GONI: v. IV

gonea: ind. imp. 3.pl. 9,16

GONITOR, -TOARE: s.m./f.

gonitorilor: pl. gen. 9,2

GRABNIC, -Ă: adj.

grabnic: m. sg. nom. 15,11

(a) GRĂBI: v. IV

să grăbească: conj. prez. 2.sg. 2,9

grăbea: ind. imp. 3.pl. 3,15

au grăbit: ind. pf.c. 3.sg. 6,12

GRĂDINĂ: s.f.

grădini: sg. gen. 1,5

gredina: sg. ac. 7,7

grădina: sg. ac. 7,8

(a) GRĂI: v. IV
ai grăit: *ind. pf.c. 2.sg.* 6,10; 14,5
grăind: *gerunziu* 6,14; 8,3; 10,3; 15,18
au grăit: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,9; 15,2
grăiaște: *imperativ 2.sg.* 15,3
grăiești: *ind. prez. 2.sg.* 15,15

GRECESC, -EASCĂ: adj.
grecești *f. pl. ac.* 10,3 (explicație)

GRIJĂ: s.f.; var. **GRIJE**
grije: *sg. ac.* 2,11
grijile: *pl. ac.* 12,2

GRINDĂ: s.f.
grindă: *sg. nom.* 5,14

GROAZĂ: s.f.
groaza: *sg. nom.* 8,17
groază: *sg. nom./ac.* 11,8; 13,2

GROAZNIC, -Ă: adj.
groaznic: *m. sg. nom.* 15,9

GRUMAZ: s.m.
grumazii: *pl. ac.* 15,15

GUNOI: s.n.
gunoiu: *sg. ac.* 14,2

GURĂ: s.f.
gura: *sg. ac.* 7,8; 14,13
gurile: *pl. ac.* 9,4; 13,17; 14,9, 10

(a) GUSTA: v. I
să guste: *conj. prez. 3.sg.* 1,8

GUSTARE: s.f.
gustărilor: *pl. gen.* 14,17

H

HAINĂ: s.f.
haina: *sg. ac.* 4,4
haine: *pl. ac.* 8,15; 15,9
hainele: *pl. ac.* 14,2

HAR: s.n.
har: *sg. ac.* 2,9, 17; 5,8; 7,3; 8,5

HIACINT: s.n.; var. **HIACHINTH** (cf. **Indice Iș**)
hiachinth: *sg. ac.* 1,6

HIACINTIN, -Ă: adj.; var. **HIACHINTHIN, -Ă** (cf. **Indice Iș**)
hiachinthine: *f. pl. ac.* 8,15

HISTORIE: s.f.; vezi **ISTORIE**

(a) HRĂNI: v. IV
hrănea: *ind. imp. 3.sg.* 2,20

I

IAD: s.n.
iad: *sg. ac.* 13,7

IARĂȘI: adv.
iarăși: 4,13, 15; *rezum. cap.5;* 15,18

IATĂ: interj.
iată: 7,9; 11,6

IDOL: s.m.
idolilor: *pl. gen.* 14,8, 10

(a) IEȘI: v. IV
să iasă: *conj. prez. 3.sg.* 1,19
va ieși *ind. viit.l. 3.sg.* 1,17
ieșiia: *ind. imp. 3.sg.* 2,14
au ieșit: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 3,7; 5,9; 8,14
ieșind: *gerunziu* 4,6; 8,15
ieșise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 7,8

INEL: s.n.
inelul: *sg. ac. rezum. cap.3;* 3,10, 12; 8,2, 8, 10

INIMĂ: s.f.
inimii: *sg. gen.* 4,1; 16,9
inima: *sg. nom./ac.* 6,6; 14, 13; 15, 16
inimă: *sg. ac.* 11,12
inimilor: *pl. gen.* 13,5

(a) INTRA: v. I; var. (Pop.) **(a) ÎNTRA**
să între: *conj. prez. 3.sg.* 1,17, 19; 2,12, 15; *rezum. cap.4;* 4,8; 15,1
întrând: *gerunziu* 2,13; *rezum. cap.5;* 7,8; 15,9
întrase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,14; 6,4
a între: *inf. prez.* 4,2
au între: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 4,4; 6,6; 7, 1, 7; 8,1; 9,25
va între: *ind. viit.l. 3.sg.* 4,11
întra: *inf. prez. fără a* 4,11
voiu între: *ind. viit.l. 1.sg.* 4,16
între: *conj. prez. fără să* 3.sg. 6,5
întră: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.15*

ISPRAVNIC: s.m.
ispravnicii: *pl. nom./ac.* 8,9; 9,3

ISTORIE: s.f.; var. **HISTORIE** (cf. lat. *historia*) „cronică”; „întâmplare”
istorii: *pl. ac.* 2,23
istorii: *pl. ac. rezum. cap.2*
istoriile: *pl. ac. rezum. cap.6;* 6,1
istorii: *pl. ac.* 12,4; 16,7

(a) IUBI: v. IV
au iubit: *ind. pf.c. 2.sg.* 2,17

IUBIT, -Ă: adj.
iubită: *f. sg. nom.* 2,15
iubiți: *m. pl. ac.* 15,8

IUTE: adj. „sprinten”
iute: *m. sg. nom.* 5,9

(a) IZBĂVI: v. IV
izbăvește: *sg. ac.* 14,19

IZBÂNDĂ: s.f. „răzbunare”; „pedepsire”
izbândă: *sg. ac.* 8,12, 13

(a se) IZBÂNDI: v. IV
să (să) izbândească: *conj. prez. 3.pl. rezum. cap.8*
a (să) izbândi: *inf. prez.* 9,1
(s-)au izbândit: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,22

IZVOD: s.n.

izvodul: *sg. ac.* 10,3 (explicație); 11,1; rezum. cap.16
izvod: *sg. ac.* explicație înaintea cap.13; rezum. cap.15

IZVOR: s.n.

izvor: *sg. nom.* 10,6; 11,10

I

(a) ÎMBLÂNZI: v. IV

îmblânzea: *ind. imp. 3.sg.* 15,11

(a se) ÎMBRĂCA: v. I

(s-)au îmbrăcat: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,1; 5,1

să îmbrace: *conj. prez. 3.sg.* 4,4

să (să) îmbrace: *conj. prez. 3.sg.* 6,8

îmbrăcând: *gerunziu* 6,11

ÎMBRĂCAT, -Ă: adj.

îmbrăcat: *m. sg. nom.* 4,2; 15,9

(a) ÎMBUCA: v. I

au îmbucac: *ind. pf.c. 3.pl.* 11,11

ÎMPĂRAT: s.m.

împăratul: *sg. nom./ac.* 1,8, 9, 10, 12, 16, 17, 19, 21; 2,6, 12, 13, 14, 15, 17; rezum. cap.3; 3,1, 2, 10; rezum. cap.4; 4,5, 8, 11, 16; 5,3, 5, 6, 8, 11, 12, 14; rezum. cap.6; 6,1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11; rezum. cap.7; 7,1, 2, 4, 5, 7, 9; rezum. cap.8; 8,1, 2, 7, 11; 9,11, 14, 25; 10,1, 3, 6; 11,4; 12,4, 5; 13,1, 3, 6; 14,3, 10; rezum. cap.15; 15,1, 2, 19; 16,1, 11

împăratului: *sg. gen./dat.* 1,11, 12, 14, 15, 16, 18, 21; rezum. cap.2; 2,1, 2, 4, 8, 9, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 23; rezum. cap.3; 3,2, 3, 8, 12, 13, 15; 4,2, 3, 7, 11, 13; 5,1, 4, 8, 14; rezum. cap.6; 6,8, 14; 7,6, 8, 9, 10; 8,1, 3, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 17; 9,13, 16, 20; 9,30; rezum. cap.12; 12,1, 2, 6; 14,17; 15,3, 9, 11; rezum. cap.16

împărat: *sg. ac.* rezum. cap. 5

Împărate/împărate: *sg. voc.* 7,3; 13,15

împăraților: *pl. gen.* 13,4; 16,3, 7

împăratul: *sg. voc., în sintagma* **împăratul dumnezeilor și a toată puterea** 14,12

Împărate: *sg. voc., în sintagma* **Împărate A totputearnice** 13,9

ÎMPĂRĂTEASĂ: s.f.

împărăteasa: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,9, 11, 15, 16, 17; 5,2, 5, 12; 6,14; 7,1, 7, 8; 9,29; 14,1; 15,10

împărăteasii: *sg. gen./dat.* 1,17; 4,8; 8,1

împărăteasă: *sg. nom.* rezum. cap.2; 5,3; 10,6

împărătesei: *sg. dat.* 2,22

împărăteasei: *sg. gen./dat.* 7,6; 8,7; 9,12

ÎMPĂRĂTESC, -EASCĂ: adj.

împărătească: *f. sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 11,3

împărăteasca: *adj. antep. f. sg. ac.* 1,5, 7, 11; 2,18; 6,8; 14,11

împărătescul: *adj. antep. n. sg. ac.* 1,13

împărătești: *f. pl. ac./dat.* 2,3; 6,8, 9; 8,15; 9,25; 14,2; 15,9

împărăteștile: *adj. antep. f. pl. ac.* 5,1

împărăteștii: *adj. antep. f. sg. gen.* 5,1; rezum. cap.13

împărătești: *f. sg. gen.* 5,13; 6,4

împărătească: *adj. antep. n. sg. ac.* 8,4

împărătesc: *n. sg. nom.* 15,5

(a) ÎMPĂRĂȚI: v. IV

au împărățit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,1

împărățească: *conj. prez. fără să* 3.sg. 2,4

a împărăți: *inf. prez.* 2,17

împărățind: *gerunziu* 11,1, 2; 13,2

ÎMPĂRĂȚIE: s.f.

împărății: *sg. gen./dat.* 1,2, 3, 4, 22; 2,16, 17; 3,7, 8; 8,13; 13,7; 15,9; rezum. cap.16; 16,13, 23

împărăția: *sg. nom./ac.* 1,19, 20; 3,8; 5,6; 10,2; 16,16

împărăția: *sg. ac.* 3,6; 7,2; 13,1; 16,14

împărăție: *sg. ac.* 4,14; 5,3; 16,12

(a se) ÎMPĂRTĂȘI: v. IV „a (se) face părtaș (pe cineva) la ceva”
a (să) împărtăși: *inf. prez.* 16,24

(a) ÎMPĂRȚI: v. IV

au împărțit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,18

ÎMPERECHERE: s.f.; var. (Reg.) **ÎMPĂRECHEARE**

împărăchiar e: *sg. ac.* 13,4

(a) ÎMPIEDICA: v. I; var. **(a) ÎMPIEDECA**

să împiedice: *conj. prez. 3.sg.* rezum. cap.4

(a) ÎMPLE: v. III; vezi **(a) UMPLE**

(a) ÎMPODOBI: v. IV

împodobe: *ind. imp. 3.sg.* 1,6

să împodobească: *conj. prez. 3.pl.* 2,9

ÎMPODOBIRE: s.f.

împodobire: *sg. ac.* 2,15

ÎMPODOBIT, -Ă: adj.

împodobit: *m. sg. nom.* 8,15

ÎMPOTRIVĂ: adv./prep.; var. (Înv. și pop.) **ÎMPROTVĂ**

împrotiva: *prep.* 4,16; rezum. cap.12; 13,4, 5, 9; 15,2

împrotivă: *adv.* 6,13; 8,8; 9,2; 16,15

împrotivă: *adv. în sintagma* **împrotivă războitoriu** 13,5

împrotiva: *prep.* 11,6

(a se) ÎMPOTRIVI: v. IV; var. **(a se) ÎMPROTVI**

împrotivindu(-să): *gerunziu* 13,5

să (se) împrotivească: *conj. prez. 3.sg.* 13,11

ÎMPOTRIVITOR, -TOARE: adj.; var. **ÎMPROTVITOR, -TOARE**

împrotivitoare: *f. sg. nom.* 8,5

ÎMPREJUR: adv.; var. (Înv.) **ÎMPREGIUR**

împregiur: *adv. în loc. s. netăiașilor împregiur* 14,15

(a se) ÎMPREUNA: v. I

era împreună: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 1,6

a (să) împreuna: *inf. prez.* 9,27

ÎMPREUNARE: s.f. (aici) „căsătorie”

împreunarea: *sg. ac.* 2,18

ÎMPREUNĂ: adv.

împreună: 3,8

ÎNAINTE: adv./prep.; var. (Reg.) **MAINTE**

înaintea: *prep.* 1,3, 10, 11; 2,9; 4,6; 5,8; 6,13; 8,4; 12,6

înaintea: *prep.* 2,17, 23; 3,7; 5,9; 6,1; 8,1; 10,11, 13; 14,6, 13

înainte(-): *prep.* 6,11

înainte: *adv.* 13,18

mainte: *adv.* 14,2

ÎNALT, -Ă: adj.

înnaltă: *f. sg. nom./ac.* 5,14, 14

(a se) ÎNĂLȚA: v. I

au înălțat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,1; 10,2

înălțase: *ind. m.m.c.pf.* 3.sg. 5,11

înălța: *ind. imp. 3.pl. 9,3*

(s-)au înălțat: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 11,11; 16,12*

ÎNĂLȚAT, -Ă: adj.

înălțat: *m. sg. nom. rezum. cap. 3*

ÎNĂLȚIME: s.f.

înălțimea: *sg. nom. 10,2*

nălțime: *sg. ac. 5,14*

ÎNĂUNTRU: adv./prep.; var. (Înv.) **ÎNLONTRU**

înlontru: *adv. 1,7, 11*

(mai) înlontru: *adv. 5,1*

înlontrul: *prep. 4, 11*

(a) ÎNCĂLZI: v. IV

[fi fiind] încălzit: *pasiv gerunziu 1,10*

(să) încălzise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 7,2*

(a) ÎNCEPE: v. III

ai început: *ind. pf.c. 2.sg. 6,13*

au început: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 9,1; 14,11*

începuse: *ind. m.m.c.pf. 3.pl. 9,23*

ÎNCEPERE: s.f.

începerea: *sg. nom. explicație înaintea cap.13*

ÎNCEPUT: s.n.

începutul: *sg. nom. 1,2*

început: *sg. nom. 11,1*

(a) ÎNCETA: v. I

au încetat: *ind. pf.c. 3.pl. 9, 17, 18*

(a) ÎNCHIDE: v. III

să închizi: *conj. prez. 2.sg. 13,17*

(a se) ÎNCHINA: v. I

(să) închină: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.3; 3,5*

(să) închina: *ind. imp. 3.sg./pl. 3,2, 2*

(m-)am închinat: *ind. p.f.c. 1.sg. 13,12*

să (mă) închin: *conj. prez. 1.sg. 13,14*

(a se) ÎNCONJURA: v. I; var. **(a se) ÎNCUNGIURA**

(s-)au încungiurat: *ind. pf.c. 3.sg. 15,4*

ÎNCREȘTINȚAT, -Ă: adj.

încreștinatele: *adj. antep. f. pl. ac. 16,5*

ÎNDATĂ: adv.

îndată: *2,22; 3,15; 4,11; 5,5; 6,4; 7,6, 8; 9,11, 14*

ÎNDĂRĂT: adv.; var. **ÎNDĂRĂPT**

îndărăpt: *8,2*

(a) ÎNDEMNA: v. I

să îndemne: *conj. prez. 3.sg. 4,8*

să îndeamne: *conj. prez. 3.sg. 6,4*

ÎNDEMNARE: s.f.

îndemnări: *pl. ac. 16,7*

(a se) ÎNDESTULA: v. I

(s-)au îndestulat: *ind. pf.c. 3.pl. 16,4*

ÎNDESTULAT, -Ă: adj.

îndestulată: *f. sg. nom. 8,3*

ÎNDOIALĂ: s.f.

îndoială: *sg. ac., în loc. adv. fără nici o îndoială/fără îndoială „neîndoielnic” 4,11; 15,1*

(a) ÎNDRĂZNI: v. IV

să îndrăznească: *conj. prez. 3.sg. 7,5; 8,8*

au îndrăznit: *ind. pf.c. 3.sg. 8,7; 9,2*

(a se) ÎNDREPTA: v. I

să (se) îndrepteaze: *conj. prez. 3.pl. 8,5*

îndreptase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 16,17*

ÎNDREPTĂTOR, -TOARE: s.m./f.

îndreptătorul: *s.m. sg. ac. 15,5*

(a) ÎNFIGE: v. III

au înfipt: *ind. pf.c. 3.pl. 9,25*

ÎNFIPT, -Ă: adj.

înfipt: *n. sg. ac. 11,12*

(a) ÎNFRUMUȘEA: v. I; var. (Înv.) **(a) ÎNFRĂMSĂȘA**

să înfrămsășeze: *conj. prez. 3.pl. 2,9*

ÎNGER: s.m.

îngeru: *sg. ac. 15,16*

(a) ÎNGROZI: v. IV

[fi fiind] îngrozită: *pasiv gerunziu rezum. cap.15*

(a se) ÎNSEMNA: v. I; var. (Reg.) **(a se) ÎNSĂMNA**

(s-)au însămnat: *ind. pf.c. 3.pl. 3,12; 8,10*

însămnând: *gerunziu 8,8; 10,5*

am însămnat: *ind. pf.c. 1.sg. 10,3 (explicație)*

ÎNSEMNARE: s.f.; var. (Reg.) **ÎNSĂMNARE**

însămnări: *pl. ac. 2,23*

ÎNSEMNAȚ, -Ă: adj.; var. (Reg.) **ÎNSĂMNAȚ, -Ă**

însămnate: *f. pl. ac. rezum. cap.3*

(a) ÎNȘELA: v. I

înșală: *ind. prez. 3.pl. 16,6*

(a) ÎNTĂRI: v. IV

era întărite: *pasiv ind. imp. 3.pl. 8,8*

ÎNTĂI, -A: adj./adv./num. ord.

întâi: *adv., în loc. adv. mai întâi 1,14*

întâiu: *adv. 2,21*

întâii: *num. ord. m. pl. nom. 1,14*

întâia: *num. ord. f. sg. nom. 9,17*

(a se) ÎNTÂMPLA: v. I

(să) va întâmpla: *ind. viit.I. 3.sg. 2,11*

(să) întâmplase: *ind. m.m.c.pf. 3.pl. 4,7; 6,13*

(a) ÎNTINDE: v. III

va întinde: *ind. viit.I. 3.sg. 4,11*

au întins: *ind. viit.I. 3.sg. 5,2; 8,4*

să întinză: *conj. prez. 3.pl. 9,2*

(a se) ÎNTOARCE: v. III

(să) întorcea: *ind. imp. 3.sg. 2,12*

a (să) întorce: *inf. prez. 2,14*

întorcându(-se): *gerunziu 4,9; 5, 10; 9,21*

(s-)au întors: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 6,12; 9,22; 10,6; 15,11*

să întorcă: *conj. prez. 3.pl. 8,10; 13,7*

întorcându(-să): *gerunziu 9,1*

să (să) întorcă: *conj. prez. 3.sg. 9,25*

întorce: *imperativ 2.sg. 13,17; 14,11*

au întors: *ind. pf.c. 3.sg. 15,11; 16,21*

ÎNTOARCERE: s.f.

întoarcerea: *sg. ac. rezum. cap.10*

(a) **ÎNTRA:** v. I; vezi (a) **INTRA**

(a se) **ÎNTREBA:** v. I
 au **întrebat:** *ind. pf.c. 3.sg. 1,13*
întrebându(-să): *gerunziu rezum. cap.5*
întrebând: *gerunziu 13,3*

ÎNTREBARE: s.f.
întrebare: *sg. ac. 12,3*

ÎNTRISTARE: s.f.
întristarea: *sg. nom. 9,22*

ÎNTUNERIC: s.n.; var. (Înv.) **ÎNTUNEAREC**
întunearecului *sg. gen. 11,8*

(a se) **ÎNTRUNA:** v. I
înturnându(-să): *gerunziu 7,8*

(a) **ÎNȚELEGE:** v. III
să înțeleagă: *conj. prez. 3.sg. 4,5*
au înțeles: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 7,7; 12,2*
înțelegând: *gerunziu 13,5*
să înțeleageți *conj. prez. 2.pl. 16,10*

ÎNȚELEPCIUNE: s.f.
înțelepciunea: *sg. ac. 13,3*

ÎNȚELEPT, -EAPTĂ: s.m./f.
înțelepților: *s.m. pl. gen. rezum. cap.1*
(cei) înțelepți *s.m. pl. ac. 1,13; 6,13*

ÎNZĂDARNIC, -Ă: adj. (Înv.) „zadarnic”
înzădarnice: *f. pl. nom. 8,3*
înzădarnică: *f. sg. ac. rezum. cap.16*

J

JAF: s.n.
jafurile: *pl. ac. 8,11*

JALE: s.f.; var. **JEALE**
jealea: *sg. nom. 9,22*
jelea: *sg. ac. 13,17*
jale: *sg. ac. 14,2*
jalei *sg. gen. 16,21*

(a se) **JELUI:** v. IV
jeluindu(-se): *gerunziu 6, 12*

JIDOV: s.m.
jidovului *sg. gen./dat. rezum. cap.2; 6,10; 8,7*
jidovul: *sg. nom. rezum. cap.3; 9,29*
jidovilor: *pl. gen./dat. rezum. cap.3; 3,6, 7, 10; rezum. cap.4; 4,7; 6,13; rezum. cap.7; rezum. cap.8; 8,1, 3, 5, 7, 8, 9, 16; rezum. cap.9; 9,1, 6, 13, 24, 25; 10,8; rezum. cap.13; rezum. cap.16; 16,19*
jidovii: *pl. nom./ac. rezum. cap.3; 3,13, 15; 4,13, 14, 16; 8,13; rezum. cap.9; 9,1, 5, 12, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 27*
jidov: *sg. nom. 3,4; 11,3*
jidovi: *pl. ac. 4,3; 8,9, 11; 9,3, 28; 10,3; rezum. cap.16; 16,15*
jidovii: *pl. dat. (cu prep. Ia) 9,30*

JIDOVESC, -EASCĂ: adj.
jidovesc: *n. sg. nom./ac./gen. 3,6; 8,17; 10,3; rezum. cap.16*

JOS: adv.
jos: *în loc. adv. din jos 15,3*

(a) **JUDECA:** v. I
vei judeca: *ind. viit.l. 2.sg. 13,9*

JUDECATĂ: s.f.
judecățile: *pl. ac. 1,13*
judecată: *sg. ac. 1,15; 16,4*
judecata: *sg. ac. 16,9*

JUDECĂTOR: s.m.
judecătorii *pl. dat. (cu prep. Ia) 3,12*
judecătorii *pl. nom./ac. 8,9; 9,3*

JUMĂTATE: s.f.
jumătate: *sg. ac. 5,3, 6; 7,2*

L

LADĂ: s.f.
lăzile: *pl. ac. 3,9*

LAT, -Ă: adj.
(foarte) lată: *f. sg. nom. 1,20*

LAUDĂ: s.f.
lauda: *sg. ac. 16,5*

(a) **LĂCUI:** v. IV; vezi (a) **LOCUI**

(a) **LĂSA:** v. I
să lași *conj. prez. 2.sg. 6,10*

(a) **LĂUDA:** v. I
laudă: *ind. prez. 3.pl. 14,9*
să laude: *conj. prez. 3.pl. 14,10*
să laudăm: *conj. prez. 1.pl. 13,17*

(a) **LEGA:** v. I
e legat: *pasiv ind. prez. 3.sg. 9,28*

LEGE: s.f.
legile: *pl. ac. 1,13; 16,4, 19*
leagea: *sg. ac. 1,19*
legi *pl. ac. 3,8; 13,4; 16,15*
leagii *sg. gen. 4,16*
leagi *pl. ac. 8,17*
legii *sg. dat. 8,17; 9,27*
leage: *sg. nom./ac. 9,23; 15,13*

LEMN: s.n.
lemnul: *sg. nom. 7,9*

(a se) **LEPĂDA:** v. I
(să) leapădă: *conj. prez. 3.sg. rezum. cap.1*

(a) **LEȘUI:** v. IV; var. (a) **ALEȘUI**
să aleșuiască: *conj. prez. 3.sg. 16,14*
au aleșuit: *ind. pf.c. 3.pl. 16,18*
leșuia: *ind. imp. 3.pl. rezum. cap.2; rezum. cap.6*
leșuiesc: *ind. prez. 3.pl. 16,23*

LEȘUIRE: s.f.; var. **ALEȘUIRE** (aici) „uneltire”
aleșuirilor: *pl. gen. rezum. cap.12*
leșuirile: *pl. nom./ac. 6,2; 8,3; 16,5*
leșuiri *pl. ac. 16,3*

LEȘUITOR, -TOARE: s.m./f.
leșuitoriului: *s.m. sg. gen. 8,5*

LEU: s.m.
leului: *sg. gen.* 14,13

LEVITICESC, -EASCĂ: adj.
leviticesc: *n. sg. ac.* 11,1

LIMBĂ: s.f.
limbi: *pl. ac.* 1,22
limbilor: *pl. gen.* 3,12
limbile: *pl. ac.* 8,9
limba: *sg. ac.* 9,24
limbă: *sg. ac.* 10,3

LIPSĂ: s.f.
lipse: *sg. ac., în loc. adj. (înv. și rar) de lipse* 2,3
lipsă: *sg. ac., în loc. adj. (Înv. și rar) de lipsă* 2,12, 13
lipsa: *sg. ac.* 14,16

LOC: s.n.
locul: *sg. ac., în loc. prep. în locul* rezum. cap.2; 2,17; rezum. cap.8
locurile: *pl. ac.* 4,3; 9,2, 3; 14,2
loc: *sg. ac., în loc. prep. în loc de* 4,3; 13,6; 14,2
locul: *sg. ac.* 5,9; 6,2; 7,7, 8
loc: *sg. ac.* explicație înaintea cap.13; explicație cap.13, după vs.7

(a) LOCUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) LĂCUI**
lăcuia: *ind. imp. 3.sg.* 1,9; 11,3; 15,9

(a) LOVI: v. IV
au lovit: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,5

(a) LUA: v. I
să ia: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,19; 2,3; 6,8; 8,13
luase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,7, 15
lua: *ind. imp. 3.sg.* 2,13
au luat: *ind. pf.c. 3.sg.* 3,10; 6,11; 8,2; 10,6; 14,2; 15,5, 15
a lua: *inf. prez.* 4,4
luând: *gerunziu* 6, 10
a lua: *inf. prez.* 8,2
ai luat: *ind. pf.c. 2.sg.* 14,5

LUCRU: s.n.
lucrul: *sg. ac.* 2,22
lucru: *sg. nom./ac.* 5,6; 16,7
lucrurile: *pl. ac.* 9,3; 13,8
lucrului: *sg. gen.* 12,4

LUME: s.f.
lumea: *sg. ac., în loc. adv. în bată lumea* 9,28
lumea: *sg. ac.* 13,2

LUMINĂ: s.f.
lumină: *sg. nom./ac.* 8,16; 10,6
lumina: *sg. nom.* 11,11

LUNATIC, -Ă: adj.
(ceii) lunatece: *s.f. sg. gen. (aici eufem.) „femeii care are menstruație”* 14,16

LUNĂ: s.f.
luni: *pl. ac. rezum. cap.1;* 2,12
luna: *sg. nom./ac.* 2,12, 16; 3,7, 12; 10,13
lunii: *sg. gen. rezum. cap.3;* 3,13; 8,9, 12; 9,1, 15, 17, 19, 21; 11,2; 13,6; 16,20
lună: *sg. ac.* 3,7
luni: *sg. gen.* 3,12; 9,18; 10,13

LUNGIME: s.f.
lungime: *sg. ac.* 7,9

M

MACEDONEAN, -Ă: adj./s.; var. (Înv.) **MACHEDONEAN;** **MACHIDONEAN** „(persoană) care făcea parte din populația de bază a vechii Macedonii”; „popor care locuia în vechea Macedonia”

machedonean: *adj. n. sg. ac.* 16,10
machidoneani: *s.m. pl. ac.* 16,14

MAI-MARE: s.m.
mai-mari: *pl. nom.* 1,22
mai-mare: *sg. nom.* 2,3
mai-marii: *pl. ac.* 14,5

MAMĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **MUMĂ**
mumă-sa: *sg. nom.* 2,7

MARE: adj./s.
mare: *adj. m./f./n. sg. nom./ac.* 1,3, 12; rezum. cap.2; 2,18; 4,1; rezum. cap.8; 8,17; 9,5, 21; 10,3; 11,2, 3, 8, 10; 13, 1; 15,8
mari: *adj. m./n. pl. ac.* 10,9; 11,6
mar ele: *adj. antep. m. sg. nom.* 16,1
(cel mai) mare: *s.m. sg. ac.* 1,5
(celor mai) mari: *s.m. pl. gen.* 1,20

MARE: s.f.
mării: *sg. gen.* 10,1

MARMURĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) **MARMURE**
marmure: *sg. ac.* 1,6

MASĂ: s.f.
masa: *sg. ac.* 14,17
mease: *pl. ac.* 1,8

MĂRIME: s.f.
mărime: *sg. ac.* 1,4, 7; 2,18
mărimea: *sg. ac.* 5,11; 13,2
mărimii: *sg. gen.* 9,2

MĂRIRE: s.f.
măririi: *sg. gen.* 13,11

(a se) MĂRTURISI: v. IV
au mărturisit: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,1
mărturiseaște: *ind. prez. 3.sg.* 9,27
mărturisindu(-se): *gerunziu* 12,3

MĂTASE: s.f.
mătăsa: *sg. ac.* 8,15

(a se) MĂHNI: v. IV
(s-)au măhnit: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,4

MĂHNIRE: s.f.
măhnirii: *sg. gen.* 16,21

MĂINE: adv.; var. (Înv. și reg.) **MÂNE**
mâne: 5,8, 12; 9,13

MÂNĂ: s.f.
mână: *sg. ac.* 1,5; 5,2
mâna: *sg. ac.* 2,3, 14; 3,10; 8,4, 7; 9,2; 13,9; 14,14, 19; 15,2
mânile: *pl. ac.* 3,6; 12,2; 14,4, 6
mânilor: *pl. gen.* 14,8

(a) MÂNCA: v. I
să mâncați: *conj. prez. 2.pl.* 4,16
am mâncat: *ind. pf.c. 1.sg.* 14,17

(a se) **MÂNDRI**: v. IV
a (să) **mândri**: *inf. prez.* 3,8

MÂNDRIE: s.f.
mândrii: *sg. gen.* 16,12

MÂNDRU, -Ă: adj.
mândră: *f. sg. nom.* 2,7

(a) **MÂNGĂIA**: v. I; var. (Înv. și rar.) (a) **MÂNGĂIA**
mângăia: *ind. imp.* 3, pl. 15,19

(a se) **MÂNIA**: v. I
mâniindu(-se): *gerunziu* 1,12; 7,7
(s-)au **mâniat**: *ind. pf.c.* 3, sg./pl. 2,21; 3,5; 5,9
(să) **mânie**: *ind. prez.* 3, sg. rezum. cap.3
mâniindu(-să): *gerunziu* rezu. cap. 5

MÂNIE: s.f.
mânia: *sg. nom./ac.* 1,18; 5,10
mânia: *sg. nom.* 7,10

(a) **MÂNTUI**: v. IV
au mântuit: *ind. pf.c.* 3, sg. 10,9
a mântui: *inf. prez.* 13,9

MÂNTUIRE: s.f.
mântuirea: *sg. ac.* 13,13; rezum. cap.16

MÂNTUITOR, -TOARE: s.m./f.; var. (Înv.) **MÂNTUITORIU**
mântuitorul: *sg. ac.* 15,5

MED: s.m. „persoană care făcea parte din populația de bază a Mediei”; aici prima atestare a cuvântului cf. MDA, unde prima atestare este la G. Călinescu, *Scrinul negru*, București, 1960.
medilor: *pl. gen.* 1,3, 14, 18, 19; rezum. cap.3
meadilor: *pl. gen.* 10,2

(a) **MERGE**: v. III
să meargă: *conj. prez.* 3, sg. rezum. cap.1; 4,5
a mearge: *inf. prez.* 1,12; 6,12, 14
mergi: *imperativ* 2, sg. 4,16
vei mearge: *ind. viit.I.* 2, sg. 5, 14
mergând: *gerunziu* 6,9; 13,7
mergea: *ind. imp.* 3, sg./pl. 6,11; 8,17

MEȘTEȘUGIRE: s.f.
meșteșugire: *sg. ac.* 16,6
meșteșugiri: *pl. ac.* 16,13

MIC, -Ă: adj./s.
(cel mai) **mic**: *s.m. sg. ac.* 1,5
(celor mai) **mici**: *s.m. pl. gen.* 1,20
(cei) **mici**: *s.m. pl. ac.* 3,13
mic: *n. sg. nom.* 10,6; 11,10

MIJLOC: s.n.
mijlocul: *sg. ac., în loc. prep. în mijlocul* 4,1

MILĂ: s.f.
milă: *sg. nom./ac.* 2,17; 13,2, 15
milea: *sg. gen.* 4,11

(a se) **MILOSTIVI**: v. IV
(s-)au **milostivit**: *ind. pf.c.* 3, sg. 10,12
să (se) milostivească: *conj. prez.* 3, sg. 13,6
(te) **milostiveaște**: *imperativ* 2, sg. 13,17

MILOSTIVIRE: s.f.
milostivirii: *sg. gen.* 8,4
milostivirea: *sg. ac.* 16,10

MINCIUNĂ: s.f.
minciunilor: *pl. gen.* 16,5

MINTE: s.f.
minte: *sg. ac.* 13,18

MINUNAT, -Ă: adj.
minunate: *f. pl. ac.* 1,6
minunată: *f. sg. nom.* 8,17
(foarte) **minunat**: *m. sg. nom.* 15,17

MINUNE: s.f.
minuni: *pl. ac.* 10,9

MIREASMĂ: s.f.; var. **MIREAZMĂ**
mirezme: *pl. ac.* 2,12

MIRODENIE: s.f.
mirodenii: *pl. ac.* 2,12

MIRT: s.f.; var. (Reg.) **MIR**; (Neob.) **MIRH**
mirh: *sg. ac., în sintagma uleu de mirh* (cf. lat. *unguerentur myrtino*) 2,12

(a se) **MIȘCA**: v. I
(să) **mișcase**: *ind. m.m.c.pf.* 3, sg. 5,9

MITTEL, -EA: adj.
mititea: *f. sg. ac.* 2,20

MOARTE: s.f.
morții: *sg. dat.* 4,16
moartea: *sg. nom./ac.* 8,6; 13,18
moarte: *sg. ac.* 11,9; 12,3; 15,2, 3; 16,13, 15

MOȘTENIRE: s.f.
moștenirea: *sg. ac.* 10,12; 13,15; 14,9
moștenire: *sg. ac.* 14,5

MUIERE: s.f.; var. (Înv.) **MUIARE**
muierele: *pl. nom./ac. rezum. cap.1; 1,17, 20; 2,17; 3,13; 8,11; 13,6*
muiierilor: *pl. dat.* 2,3
muiare: *sg. nom./ac.* 4,11; 10,6
muiarea: *sg. nom.* 5,10, 14
muierii: *sg. dat.* 6,13
muierea: *sg. nom.* 6,13

MUIERESC, -EASCĂ: adj.
muieresc: *n. sg. ac.* 2,3, 9, 15

MULT, -Ă: pron. nehot./adj./adv.
multă: *adj. f. sg. ac.* 1,4
multe: *adj. f./n. pl. nom./ac.* 1,7, 22; 2,8; 11,10; 13,2; 14,2; 16,9
(prea) **multa**: *adj. antep. f. sg. ac.* 1,10; 15,6
multe: *adj. n. pl. dat. (cu prep. a + multe + s.)* 3,12
multe (foarte): *adj. f. pl. nom.* 10,6
(mai) **mult**: *adv.* 1,19; 2,14, 17; 9,12
mult (foarte): *adv.* 9,4
mulți: *pron. nehot. m. pl. nom.* 4,3; 8,17; 16,2

MULȚIME: s.f.
mulțimea: *sg. ac.* 3,12

(a) **MULȚUMI**: v. IV; var. (Înv. și pop.) (a) **MULȚĂMI**
a mulțami: *inf. prez.* 16,4

MUMĂ: s.f.; vezi **MAMĂ**

(a) **MURI**: v. IV
murind: *gerunziu* 2,7
vei muri: *ind. viit.I.* 2, sg. 15,13

MURITOR, -TOARE: s.
muritorilor: *s.m. pl. dat.* 13,2

(a se) **MUTA:** v. I
mutase: *ind. m.m.c.pf.* 3.sg. 11,4
mută: *imperativ* 2.sg. 14,13
(m-)am mutat: *ind. pf.c.* 1.sg. 14,18

N

NĂDEJDE: s.f.
nădejde: *sg. ac.* 14,19

(a) **NĂVĂLI:** v. IV
au năvălit: *ind. pf.c.* 3.pl. 16,5

NEAM: s.n.
neamul: *sg. nom./ac.* 1,22; 3,6; 7; 9,28; 10,9; 11,1, 2, 9; 16,10, 13
neam: *sg. nom./ac.* 3,6; 12; 10,3; 13,5; 14,15
neamuri: *pl. ac.* 3,12; 8,17; 9,28; 10,9; 13,2
neamurile: *pl. nom./ac.* 10,8; 13; 11,7; 14,5
neamurilor: *pl. gen./dat.* 10,10, 11; 13,4
neamului: *sg. gen.* 11,7
neamului: *sg. gen. (cu a + tot)* 13,5

NEASCULTARE: s.f.
neascultării: *sg. gen.* 16,24

NEAUZIT, -Ă: adj.
neauzite: *f. pl. ac.* 16,13

NEBĂGARE: s.f.
nebăgării: *sg. gen., în loc. s. nebăgării în samă* 16,24

NECAZ: s.n.; var. (Reg.) **NĂCAZ**
năcazului: *sg. gen.* 11,8; 14,12

NECHEMAT, -Ă: adj.
nechemată: *f. sg. nom.* rezum. cap.4; 4,16
nechemat: *m. sg. nom.* 4,11

(a) **NECINȘTI:** v. IV
să necinștească: *conj. prez.* 3.pl. 1,17

NECREZUT, -Ă: adj.
necrezută: *f. sg. ac.* 2,15

NECURAT, -Ă: adj.
necurații: *adj. antep. m. pl. ac.* 13,7

NELEGIUIRE: s.f.
nelegiurii: *pl. ac.* 13,5

NEMERNIC, -Ă: s.m./f.; var. (Înv. și reg.) **NIMERNIC, -Ă**
 „persoană care a venit din altă parte” „venetic”
nimernic: *s.m. sg. nom.* 16,10

NEMILOȘTIV, -Ă: adj.
nemilostiva: *adj. antep. f. sg. nom.* 4,3

NEMILOȘTIVIRE: s.f.
nemilostivirea: *sg. nom.* 7,4
nemilostivire: *sg. ac.* 16,10

NEPOATĂ: s.f.
nepoata: *sg. nom. rezum.* cap.2

NEPRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **NEPRIIATIN**
nepriiatinul: *sg. nom.* 7,6
nepriiatinii: *pl. ac. rezum.* cap.8; 9,22; 13,15
nepriiatinilor: *pl. gen.* 9,2; 14,6, 15, 19; rezum. cap.16

(a) **NESOCOTI:** v. IV
nesocotind: *gerunziu rezum.* cap.5
ar fi nesocotind: *cond. prez. cu gerunziu* 3.sg. 13,4

NETĂIAT, -Ă: s.m./f.
netăiaților: *s.m. pl. gen., în loc. s. netăiaților în pregiur* 14,15

NETEAMERE: s.f.
neteamere: *sg. ac. rezum.* cap.8

NEZIDIT, -Ă: adj. „neîntărit”
nezidite: *n. pl. ac.* 9,19

NOAPTE: s./adv.
noapți: *s.f. pl. ac.* 4,16
noaptea: *s.f. sg. ac.* 6,1
noaptea: *adv. rezum.* cap.6

NOROD: s.n.
norodul: *sg. nom./ac.* 1,5; 2,10, 20; 4,8; 7,3, 4; 10,9, 12; 13,15; 15,1
noroadelor: *pl. dat.* 1,11
noroadele: *pl. ac.* 1,16, 22; 8,13, 17; 9,2
norod: *sg. nom./ac.* 3,8, 11
norodului: *sg. gen./dat. rezum.* cap.7; 8,6, 9; rezum. cap.10; 10,3, 10, 13; 12,6
norodu: *sg. nom.* 13,4

NOU, NOUĂ: adj.
noao: *f. pl. nom./ac.* 3,8; rezum. cap.8; 8,5, 10, 16; 13,4; 16,13
noo: *n. pl. gen.* 13,5

NUMĂR: s.n. „număr”; „rând” (cf. lat. *numerus*, -i „număr”; „rând”)
numărul: *sg. ac., în sintagma în numărul femeilor* 2,8
numărul: *sg. nom./ac.* 9,11; 11,4

NUME: s.f.
nume: *sg. nom./ac.* 2,5, 7, 14; 3,7; 13,3
numele: *sg. ac.* 2,22; 3,12; 8,8, 10; 9,6; 10,8; 13,17; 16,17
 numelui: *sg. gen.* 8,17; 9,4

NUMIT, -Ă: adj.
numita: *adj. antep. f. sg. ac.* 3,14

NUNTĂ: s.f.
nuntă: *sg. ac. rezum.* cap.2
nunta: *sg. ac.* 2,18

O

OBICEI: s.n.; var. (Înv. și reg.) **OBICEAI**
obiceaiul: *sg. nom./ac.* 1,13; 8,4, 8
obiceaiul: *sg. ac.* 10,3
obiceaiului: *sg. gen.* 13,4

(a se) **OBIȘNUI:** v. IV; var. (Înv.) (a se) **OBICINUI**
(să) obicinui: *ind. m.m.c.pf.* 3.sg. 2,20

OBOSIT, -Ă: s.m./f.
(cel) obosit: *s.m. sg. nom.* 15,10

OBȘTE: s.f.
obște: *sg. ac., în loc. aț. de obște* 10,3; 11,1; explicație înaintea cap.13; rezum. cap.15
obștit *sg. gen.* 16,9

OCARĂ: s.f.
ocara: *sg. ac.* 13,12

OCHI: s.m.
ochilor: *pl. dat.* 2,4; 5,2
ochilor: *pl. dat. adn.* 2,15
ochii: *pl. ac.* 7,3; 8,5; 15,8, 10

ODIHNĂ: s.f.
odihnă: *sg. ac.* 2,18

(a se) **ODIHNI:** v. IV „a se potoli”; „a înceta”
(s-)au odihnit: *ind. pf.c. 3.sg.* 7,10

OLTAR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **OLTARIU**
oltariului: *sg. gen.* 14,9

OM: s.m.
om: *sg. nom./ac.* 2,5; 11,3; 13,14
omului: *sg. dat.* 6,6
oameni: *pl. ac.* 9,6; 13,7
oamenii: *pl. ac.* 9,16; 16,15
oamenilor: *pl. gen.* 16,24

OMENESC, -EASCĂ: adj.
omenesc: *n. sg. gen.* 13,5

OMENIRE: s.f.
omenirii *sg. gen.* 16,4
omenire: *sg. gen.* 16,11

OSÂNDIT, -Ă: adj.
osândiți: *m. pl. ac.* 16,15

OSEBIT, -Ă: adj.; var. (Înv. și reg.) **USEBIT, -Ă**
usebit: *n. sg. nom.* 3,8

(a se) **OSPĂTA:** v. I; var. (Înv. și reg.) (a se) **USPĂTA**
să (să) uspete: *conj. prez. 3.pl.* 9,17

OSPĂȚ: s.n.; var. (Înv. și pop) **USPĂȚ**
uspățu: *sg. nom./ac.* rezum. cap.1; 1,3, 9, 17; rezum. cap.2; 2,18; 3,15; rezum. cap.5; 5,12, 14; rezum. cap.7
uspățului: *sg. gen.* 1,5; 7,7, 8
uspățul: *sg. nom./ac.* 1,5; rezum. cap.5; 5,4, 5, 8; 6,14; 14,17
uspeațe: *pl. nom./ac.* 8,17; 9,17, 18, 19, 22

OSTROV: s.n.
ostrovele: *pl. ac.* 10,1

(a) **OȘTI:** v. IV
să oștească: *conj. prez. 3.pl.* 11,7

OVREI: s.m.; var. (Reg.) **OVREU**
ovrei: *sg. nom.* 2,5
ovr eul: *sg. nom.* 5, 13

OVREIESC, -IASCĂ: adj./s.
ovr eiesc: *n. sg. ac.* 10,3; 11,1
(cel) ovreiesc: cap.13 explicație înaintea cap.8

OVREIEȘTE: adv. „în limba ebraică”
ovr eiaște: 3,7

P

PACE: s.f.
pace: *sg. ac.* 9,30; 13,2
pacea: *sg. ac.* 10,3; 13,5, 7; 16,8

PAHAR: s.n.; var. (Înv. și reg.) **PĂHAR**
păhară: *sg. ac.* 1,7

(a) **PARDOSI:** v. IV
era pardosit: *pasiv ind. imp. 3.sg.* 1,6

PARIE: s.f. (Înv.) „copie după un act”
paria: *sg. nom./ac.* 4,8; rezum. cap.16
paria: *sg. nom.* explicație înaintea cap.13; rezum. cap.13; 13,7

PARIN: s. (Înv. și rar) „marmură (din insula Paros)”
parin: *sg. ac.* 1,6

PARTE: s.f.
partea: *sg. ac.* 13,16
părțile: *pl. ac., în loc. adv. din toate părțile* 1,6
părțile: *pl. ac.* 2,9
părți: *pl. ac.* 9,19, 22

PAT: s.n.
paturile: *pl. nom.* 1,6
patul: *sg. ac.* 7,8

(a) **PĂCĂTUI:** v. IV
păcătuit-am: *ind. pf.c. 1.pl.* 14,6

PĂGÂN: s.m.
păgânilor: *pl. gen.* 14,10

PĂHAR: s.n.; vezi **PAHAR**

PĂLICIUNE: s.f.
păliciune: *sg. ac.* 15,10

PĂMÂNT: s.n.
pământului: *sg. gen.* 1,6
pământ: *sg. ac.* 11,5, 8; 15,7
pământul: *sg. ac.* 13,4, 10

PĂR: s.m.
părului: *sg. gen.* 14,2

PĂRINTE: s.m.
părinții: *pl. ac.* 2,7; 14,5
părinților: *pl. dat.* 16,16

(a) **PĂȘI:** v. IV
pășind: *gerunziu* 4,2

(a) **PĂȚI:** v. IV
pățise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,1

(a se) **PĂZI:** v. IV
păzește: *imperativ 2.sg.* 6,10
(să) păzește: *ind. prez. 3.sg.* 16, 16

PĂZITOR, -TOARE: s.m./f.
păzitoriu: *sg. nom.* 2,3
păzitorul: *sg. nom.* 2,15

(a) **PĂRI:** v. IV
păreaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.7

PERS: s.m.
persilor: *pl. gen.* 1,3, 18, 19; rezum. cap.3; 16,10, 14
persilor: *pl. gen.* 1,14
persilor: *pl. gen.* 10,2
persi: *pl. ac.* 16,23

PETIC: s.n.; var. **PETEC**
petecul: *sg. ac.* 14,16

(a) **PETRECE:** v. III
petrecea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 3,2; 13,3
au petrecut: *ind. pf.c. 3.sg.* 6,1
petreace: *ind. imp. 3.pl.* (rostit ardeleneste cu [e] deschis) 9,30
petrecând: *gerunziu* 13,2

PIATRĂ: s.f. „rocă”; „mineral cristalizat cu aspect frumos, cu culori variate, cu duritate mare, care se folosește, de obicei la confecționarea bijuteriilor”
pietri: *pl. ac.* 1,6
pietri: *pl. ac., în sintagma pietri scumpe* 15,9

PICIOR: s.n.
picioarele: *pl. ac.* 8,3
picioarelor: *pl. gen.* 13,13

PIEIRE: s.f.; var. **PIERIRE**
perire: *sg. ac. rezum. cap.4; rezum. cap.6; rezum. cap.9*
perirea: *sg. ac.* 9,1

PIEPT: s.n.
pieptului: *sg. gen.* 15,10

(a) **PIERDE:** v. III „a rămâne fără ceva sau cineva”; „a distruge”, „a nimici”
pierduse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,7
a pierde: *inf. prez. 3,6; 8,5; 13,15*

(a) **PIERI:** v. IV
veți peri: *ind. viit.I. 2.pl.* 4,14
să perim: *conj. prez. 1.pl.* 7,4
a peri: *inf. prez.* 16,23
să piară: *conj. prez. 3.sg./pl.* 3,9; 14,13; 16,24

PILDĂ: s.f.
pildă: *sg. ac.* 1,18
pilda: *sg. ac.* 16,24

(a) **PITULA:** v. I
pitula: *ind. imp. 3.sg.* 15,8

PLATĂ: s.f.
plată: *sg. ac.* 6,3
plata: *sg. ac.* 16,23

PLATOȘĂ: s.f.; var. **PLATOȘE** (aici) „mantie” (cf. lat. *amictus*, -ūs „îmbrăcăminte de pus pe deasupra, mantie”)
platoșe: *sg. ac.* 8,15

(a) **PLĂCEA:** v. II
place: *ind. prez. impers./3.sg.* 1,19; 3,9, 11; 5,4, 8; 7,3; 8,5, 8; 9, 13
plăcut-au: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,21; 2,4
plăcându-: *gerunziu rezum. cap.2*
va plăcea: *ind. viit.I. 3.sg.* 2,4
au plăcut: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,9; 5,2; 14,17
plăcuse: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,13
plăcutu(-)au: *ind. pf.c. 3.sg.* 5,14

(a) **PLÂNGE:** v. III
era plângând: *ind. imp. perfir. 3.pl.* 3,15

au plâns: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,3
plânge: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.14*

PLÂNGERE: s.f.
plângere: *sg. nom.* 4,3

(a) **PLÂNS:** s.n.
plâns: *sg. ac.* 14,4

(a) **PLECA:** v. I „a înclina”
pleca: *ind. imp. 3.sg./pl., în loc. v. (își) pleca jenunchele/(și) pleca genunchiul* 3,2, 2
pleacă: *ind. prez. 3.sg., în loc. v. pleacă genunchele* 3,5
au plecat: *ind. pf.c. 3.sg.* 15,10

PLIN, -Ă: adj.
plină: *f. sg. nom./ac.* 10,3; 15,17

(a se) **PLINI:** v. IV
plinindu(-să): *gerunziu* 1,5; 2,12
a plini: *inf. prez.* 3, 15
să plinească: *conj. prez. 3.sg.* 5,8
(s-)au plinit: *ind. pf.c. 3.pl.* 9,16
(s-) plini: *inf. prez. fără a* 13,3

POARTĂ: s.f.
porții: *sg. gen.* 16,18

PODOABĂ: s.f.
podoabă: *sg. ac.* 2,13
podoabei: *sg. gen.* 15,4

POFTĂ: s.f.
poftă: *sg. ac.* 13,12

(a) **POFTI:** v. IV
poftea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 2, 13; 9,1
poftesc: *ind. prez. 3.pl.* 9,27
pofteaște: *ind. prez. 3.sg.* 16,9

(a se) **POGORÎ:** v. IV; vezi (a se) **COBORÎ**

POLATĂ: s.f. (Înv. și reg.) „palat domnesc, împărătesc”
polata: *sg. ac.* 1,9; 4,2; 11,3; 12,1
polății: *sg. gen. rezum. cap.2; 2,21; 3,2, 3; 4,2, 6; 5,1, 9; 6,10, 12; 12,5*
polată: *sg. ac. rezum. cap.4; 8,15*
polății: *sg. dat. adn.* 9,4; 12,1

POM: s.m.
pomi: *pl. ac.* 7,7, 8

POMENIRE: s.f.
pomenirea: *sg. ac.* 12,4

PORTAR: s.m.
portari: *pl. nom.* 2,21; 12,1

PORUNCĂ: s.f.
poruncă: *sg. nom. rezum. cap.1; 1,19; 4,3; 16, 19*
porunca: *sg. nom./ac.* 1,12, 15; 2,8, 20; 3,3, 15; rezum. cap.4; 8, 14; 9,14
poruncile: *pl. nom./ac.* 1,18; 8,17; 13,4
poruncii: *sg. gen.* 4,8
poruncilor: *pl. dat.* 13,5

(a se) **PORUNCI:** v. IV
au poruncit: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,5, 10, 17; 2,9, 18; 4,5, 10, 13, 15; 5, 14; 6,1; 8,11; 9,14; 10,10; 12,3, 5; 15,1
(s-)au poruncit: *ind. pf.c. impers.* 2,4

poruncise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 2,10; 3,2, 12; 4,17; 8,2; 9,23;*
 explicație cap.13, după vs.7
ar fi poruncit: *cond. pf. 3.sg. 2, 14*
poruncea: *ind. imp. 3.sg. 2,20*
poruncește: *imperativ 2.sg. 3,9; 5,14*
poruncește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.4; rezum. cap.6; rezum. cap.7*
să poruncească: *conj. prez. 3.sg./pl. 6,4; 8,3, 5, 11*
am poruncit: *ind. pf.c. 1.sg. 8,7; 13,6*
să poruncească: *conj. prez. 1.sg. 9, 12*
poruncind: *gerunziu rezum. cap.15*
poruncim: *ind. prez. 1.pl. 16,9*

POST: s.n.

post: *sg. nom./ac. rezum. cap.4; 4,3*
posturile: *pl. nom. 9,31*
posturi: *pl. ac. 14,2*

(a) POSTI: v. IV

voiu posti: *ind. viit.I. 1.sg. 4,16*

POTRIVNIC, -Ă: s.m./f.; var. (Înv. și reg.) **PROTIVNIC, -Ă**
 „dușman”
protivnicului: *s.m. sg. gen. 3, 10; 8,5; 9,6*
protivnicul: *s.m. sg. nom. rezum. cap.6; rezum. cap.7; 9,24*
protivnicii: *s.m. pl. nom./ac. 8,11, 13; rezum. cap.9; 9,1, 5; 13,6*
protivnici: *s.m. pl. ac. 9,1*

POVĂȚUITOR, -TOARE: s.m./f.
povățuitorilor: *pl. dat. 13,1*

(a) POVESTI: v. IV

au povestit: *ind. pf.c. 3.sg. 6,13*

PRADĂ: s.f.

prăzile: *pl. ac. 9,10*

PRAG: s.n.

pragul: *sg. ac. 2,21*

PRAZNIC: s.n.

praznic: *sg. ac. rezum. cap.9; 9, 18*
praznice: *pl. ac. 16,22*

(a) PRĂZNUI: v. IV

prăznuind: *gerunziu rezum. cap.1; 3,15*
să prăznuiască: *conj. prez. 3.pl. 9,21*
vor prăznu: *ind. viit.I. 3.pl. 9,28*
prăznuieți: *imperativ 2.pl. 16,22*

PRĂZNUIRE: s.f.

prăznuiri: *pl. nom. 8,17*
prăznuire: *sg. ac. 9,27; 16,24*

(a) PRÂNZI: v. IV

voiu prânzi: *ind. viit.I. 1.sg. 5,12*

PREAÎNALT: s.m. „Dumnezeu”
(Celui) Preaînalt: *sg. gen. 16,16*

PREAJMĂ: s.f.; var. (Înv. și reg.) **PREJMĂ**
preajma: *sg. ac., în loc. prep. în preajma 5,1*
prejma: *sg. ac., în loc. prep. în prejma 15,9*

PREAMARE: s.m. (aici) „Dumnezeu”
[Celui] Preamare: *sg. gen. 16,16*

PREOT: s.m.

preot: *sg. nom. 11,1*

(a) PRESĂRA: v. I; var. (Înv.) **(a) PRĂSĂRA**
prăsărând: *gerunziu 4,1*

PRETUTINDENI: adv.; var. **PRETUTINDENEA;** (Înv. și rar)
PRETUTINDINI
pretutindini: *rezum. cap.3*
pretutindenea: *rezum. cap.8*

PRIDVOR: s.n.

pridvorului: *sg. gen. 4,11*
pridvorul: *sg. ac. 5,1; 6,4*
pridvoru: *sg. ac. 6,4*
pridvor: *sg. ac. 6,5*

PRIETEN: s.m.; var. (Înv.) **PRIIATIN**

priiatini: *pl. ac. 5,10*
priiatini: *pl. nom. 5,14*
priiatinilor: *pl. dat. 6,13*

PRILEJ: s.n.

prilej: *sg. ac. 4,14*

PRIMEJDIE: s.f.

primejdiit: *sg. gen./dat. 4,16; 11,8*
primejdiia: *sg. ac. rezum. cap.5*
primejdia: *sg. ac. 14,1*
primeajdiia: *sg. nom. 14,4*

(a se) PRIMI: v. IV

au primit: *ind. pf.c. 3.pl. 9,23, 31*
să primească: *conj. prez. 3.pl. 9,30*
(s-)au primit: *ind. pf.c. 3.sg. 16, 10*

PRIMIT, -Ă: adj.

primit: *m. sg. nom. 10,3*

PRISOSIT: s.n. (Înv.) „prisos”

prisosit: *sg. ac., în loc. adj. de prisosit 1,7; 5,6*

PROCITIT, -Ă: adj.

procitită: *f. sg. nom. rezum. cap.12*

(a) PROPOVĂDUI: v. IV; var. (Înv.) **(a) PROPOVEDUI**
să propoveduiască: *conj. prez. 3.pl. 14,10*

PRUNC: s.m.

prunc: *sg. ac. 3,13*
pruncii: *pl. ac. 8,11; 13,6*

(a se) PUNE: v. III

(să) pune: *ind. imp. 3.sg. 1,7*
puind: *gerunziu 1,11*
au pus: *ind. pf.c. 3.sg. 2,17; 3,1; 15,15*
să (să) puie: *conj. prez. 3.sg. 6,8*
puindu-: *gerunziu 6,11*
era puse: *pasiv ind. imp. 3.pl. explicație înaintea cap.13*
sânt puse: *pasiv ind. prez. 3.pl. 13,9; 15,3*
pune: *imperativ 2.sg. 14,13*
să (se) puie: *conj. prez. 3.sg. 16,19*

(a se) PURTA: v. I

port: *ind. prez. 1.sg. 14,16*
purtând: *gerunziu 8,14, 15*
(să) purta: *ind. imp. 3.sg. 10,3 (explicație)*
a purta: *inf. rpez. 15,6*

PURTĂTOR, -TOARE: s.m./f. (aici) „curier”; „mesager”
purtătorii: *pl. ac. 8,10*
purtători: *pl. nom. 8,14*

PURURI: adv.; var. **PURUREA**
pururea: 1,13; rezum. cap.9; 9,21, 27; 16,16

(a) **PUTEA:** v. II
neputând: *gerunziu* 7,6
să poată: *conj. prez. 3.sg.* 1,22; 4,11; 13,9; 16,20
putea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 3,12; 8,9
voiu putea: *ind. viit.I. 1.sg.* 4,11; 8,6
vei putea: *ind. viit.I. 2.sg.* 6,13
a putea: *inf. prez.* 9,4; 16,4
ar putea: *cond. prez. 3.sg.* 13,3

PUTERE: s.f.
puteri: *sg. gen./dat.* rezum. cap.1; 1,4; 13,2; 14,8
puteare: *sg. nom./ac.* 2,14; 7,5; 9,13
puterea: *sg. gen (cu a + toată)* 14,12

PUȚIN: adv.
puțin: 1,18

R

RANĂ: s.f. „lovitură” (cf. lat. *plāga*, -ae, „lovitură, izbire”; rană”)
rană: *sg. ac.* 9,5

(a) **RĂDICA:** v. I; vezi (a) **RIDICA**

(a) **RĂMÂNE:** v. III
rămâind: *gerunziu* rezum. cap.2
rămâne: *ind. prez. 3.sg.* 2,19
rămâne: *ind. imp. 3.sg.* 2,21
rămâne: *ind. viit.I. 3.sg.* 3,4
să rămâie: *conj. prez. 3.sg.* 12,5

(a) **RĂPI:** v. IV
să răpească: *conj. prez. 3.pl.* 3,13

(a) **RĂSĂRI:** v. IV
răsare: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.8
a răsări: *inf. prez.* 8,16
au răsărit: *ind. pf.c. 3.pl.* 11,11

(a) **RĂSCUMPĂRA:** v. I
ai răscum părat: *ind. pf.c. 2.sg.* 13,16

RĂSIPIT, -Ă: adj.; vezi **RISIPIT**

(a) **RĂSPLĂTI:** v. IV
răsplătindu-: *gerunziu* 9,5; 16,18

(a) **RĂSPUNDE:** v. III
au răspuns: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 1,16; 4,10; 5,4, 7, 14; 6,7, 13; 7,3; 8,7; 9,13; 15,16
răspuns-au: *in. pf.c. 3.pl.* 6,5
răspunzând: *gerunziu* 7,5

(a) **RĂSTURNA:** v. I
a răsturna: *inf. prez.* 16,5

RĂU, REA: adj./s./adv.
rău: *adj. m./n. sg. nom./ac.* 7,6; 13,2
reale: *adj. f. pl. nom.* 8,3
(mai) rău: *m. sg. ac.* 16,15
răul: *s.n. sg. nom.* 7,7
realele: *s.n. pl. ac.* 11,9; 16,7
rău: *s.n. sg. ac.* 14,11
rău: *adv.* 9,24; 16,2

RĂUTATE: s.f.; var. (Înv.) **RĂOTATE**
răo tatea: *sg. nom.* 7,4; 8,3; 9,25
răutățile: *pl. ac.* 10,9
răo tate: *sg. ac.* 16,5

RĂZBOI: s.n.
războiu: *sg. ac.* 11,6

RĂZBOIT OR, -TOARE: adj.
războitoriu: *n. sg. ac., în sintagma împotriva războitoriu* 13,5

(a) **RÂDE:** v. III
să răză: *conj. prez. 3.pl.* 14,11

RÂND: s.n.
rând: *sg. ac., în loc. adv. pe rând/pre rând* 2,12, 15; 15,9

(a se) **RÂNDUI:** v. IV
rânduîți era: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 1,6
rânduind: *gerunziu* 1,8; rezum. cap.8
[iaște] rânduît: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 2,3
au rânduît: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 8,2; 9,17, 18, 19
(s-)au rânduît: *ind. pf.c. 3.sg.* 8,12
era rânduîtă: *pasiv ind. imp. 3.sg.* rezum. cap.9
rânduiaște: *ind. prez. 3.sg.* rezum. cap.9
rânduise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 9,31
-i rânduît: *pasiv ind. prez. 3.sg.* 13,6

RÂNDUIALĂ: s.f.
rânduialele: *pl. ac.* 3,8

RÂNDUIT, -Ă: adj.
rânduita: *adj. antept. f. sg. ac.* 10,11

RÂU: s.n.
râu: *sg. ac.* 10,6; 11,10

(a se) **REVĂRSA:** v. I
(să) răvarsă: *sg. nom.* 7,4

(a se) **REZEMA:** v. I; var. (a se) **RĂZIMA**
(să) răzima: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,6; 15,6

(a) **RIDICA:** v. I; var. (Înv. și pop.) (a) **RĂDICA**
au rădicat: *ind. pf.c. 3.sg.* 9,14
rădicasă: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 15,10

(a) **RISIPI:** v. IV; var. (Înv. și rar) (a) **RĂSIPI**
a fi răsipit: *inf. pf.* 13,4
răsipeaște: *imperativ 2.sg.* 14,11

RISIPIT, -Ă: adj.; var. (Înv. și rar) **RĂSIPIT, -Ă**
răsipit: *n. sg. nom.* 3,8

ROB: s.m.
robilor: *pl. gen.* 11,4

ROBIE: s.f.
robii: *sg. ac.* 14,8

RUDĂ: s.f.
ruda: *sg. ac.* 2,5; 3,1; 9,24

RUDENIE: s.f.
rudenii: *sg. nom.* 16,18

(a se) **RUGA:** v. I
a (să) ruga: *inf. prez. rezum. cap.4*
să roage: *conj. prez. 3.sg.* 4,8; 15,1
(vă) rugați: *imperativ 2.pl.* 4,16
rogu(-mă): *ind. prez. 1.sg.* 5,4; 8,5

(te) **rog**: *ind. prez. 2.sg. 5,6*
roagă: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.7*
(mă) rog: *ind. prez. 1.sg. 7,3*
să (să) roage: *conj. prez. 3.sg. 7,7*
au rugat: *ind. pf.c. 3.sg. 8,3*
rugându-: *gerunziu 9,25; rezum. cap.14*
(s-)au rugat: *ind. pf.c. 3.sg. 13,8*
(să) ruga: *ind. imp. 3.sg. 14,3*

RUGĂCIUNE: s.f.
rugăciunile: *pl. nom. 5,7*
rugăciunea: *sg. nom./ac. 8,5; rezum. cap.13; 13,17*
rugăciune: *sg. ac. 13,18*

(a) **RUPE**: v. III
au rupt: *ind. pf.c. 3.sg. 4,1*

S

SABIE: s.f.
sabie: *sg. ac. 16,24*

SAC: s.m. (Înv.) „îmbrăcăminte făcută din sac (pânză de fuior de călți sau de buci din care se fac sacii) care se purta în semn de doliu sau de pocăință ori de către cei săraci”
sac: *sg. ac. 4,1, 2, 3*
sacul: *sg. ac. 4,4*

SAT: s.n.
sate: *sg. ac. 9,19*

(a) **SĂDI**: v. IV
era sădită: *pasiv ind. imp. 3.sg. 1,5*

SĂDIT, -Ă: adj.
sădită: *f. sg. ac. 7,7, 8*

(a) **SĂLTA**: v. I „a se bucura”; „a striga (de bucurie)”
să salte: *conj. prez. 3.pl. 9,19*
au săltat: *ind. pf.c. 3.sg. 8,15*

SĂLTARE: s.f.; „bucurie (manifestată prin strigăte)”
săltare: *sg. nom. 8,17*

SĂMÂNȚĂ: s.f.
sămânța: *sg. ac. 3,10; 6,13; 9,27, 31*

SĂNĂTATE: s.f.
sănătate: *sg. ac. 16,1*
sănătate: *sg. ac. 13,1*

SĂRAC, -Ă: s.m./f.
săracilor: *s.m. pl. dat. 9,22*

SĂRBĂTOARE: s.f.
sărbătoare: *sg. ac. 8,17*
sărbători: *pl. nom. 9,21*

(a) **SĂRI**: v. IV
au sărit: *ind. pf.c. 3.sg. 15,11*

(a) **SĂRUTA**: v. I
au sărutat: *ind. pf.c. 3.sg. 5,2; 15,15*
a săruta: *inf. prez. 13,13*

SÂNGE: s.n.
sângele: *sg. ac. 9,1; 16,10*

(a se) **SÂRGUI**: v. IV
(să) sârguiesc: *ind. prez. 3.pl. 16,3, 5*
(s-)au sârguit: *ind. pf.c. 3.sg. 16,12*

SCAUN: s.n.
scaunul: *sg. ac. 1,2; 3,1; 5,1; 15,9*
scaun: *sg. ac. 15,11*

(a se) **SCĂDEA**: v. II
să (să) scază: *conj. prez. 3.pl. rezum. cap.8*

(a) **SCĂPA**: v. I
au scăpat: *ind. pf.c. 3.sg. 14,1*
scăpa: *inf. prez. fără a 16,4*

(a se) **SCÂRBI**: v. IV
(mă) scârbeasc: *ind. prez. 1.sg. 14,15*

(a se) **SCHIMBA**: v. I
(s-)au schimbat: *ind. pf.c. 3.pl. 9,27*
a schimba: *inf. prez. 14,9*
schimbându(-se): *gerunziu 15,10*

SCHIMBARE: s.f.
schimbarea: *sg. ac. 16,9*

(a) **SCOATE**: v. III
scoate: *imperativ 2.sg. 14,19*

(a se) **SCRIE**: v. III
să (se) scrie: *conj. prez. 3.sg. 1,19*
(să) scrie: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.2*
(s-)au scris: *ind. pf.c. impers./3.pl. 3,12; 8,9*
era scris: *pasiv ind. imp. impers. 6,2*
scriiți: *imperativ 2.pl. 8,8*
au scris: *ind. pf.c. 3.sg. 9,20, 29; 12,4*
scrise sânt: *pasiv ind. prez. 3.pl. 10,2*
am scris: *ind. pf.c. 1.sg. 10,3 (explicație)*
iaste scris: *pasiv ind. prez. impers. explicație înaintea cap.13*

SCRIITOR: s.m. (Înv.) „gramătic”
scriitorii: *pl. nom. 3,12; 8,9*

SCRIPTURĂ: s.f.
scriptura: *sg. nom. 9,27*

SCRIS, -Ă: adj.
scrise: *n. pl. nom./ac. 10,3 (explicație); explicație cap.13, după vs.7*

SCRISOARE: s.f.
scrisori: *pl. nom./ac. 1,22; rezum. cap.8; 8,5, 10; 9,23, 25, 26*
scrisorilor: *pl. gen. 3,14*
scrisorile: *pl. nom. 8,5*
scrisoare: *sg. ac. 9,20; 11,1*
scrisoarea: *sg. ac. 16,17*

(a se) **SCULA**: v. I
a (să) scula: *inf. prez. 2,21*
(să) sculase: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 5,9*
(s-)au sculat: *ind. pf.c. 3.sg. 7,7*
sculându(-se): *gerunziu 8,4*
sculându(-să): *gerunziu 11,12*

SCUMP, -Ă: adj.
scumpe: *pl. ac., în sintagma pietri scumpe 15,9*

SEAMĂ: s.f.; var. (Pop.) **SAMĂ**
samă: *sg. ac. 1,12, 18; 3,8*
samă: *sg. ac., în loc. s. nebăgării în samă 16,24*

SEARA: s.f./adv.; var. (Pop.) **SARĂ**

SEMINȚIE: s.f.; var. (Înv.) **SĂMINȚIE**
săminții: sg. gen. 10,3

SEMN: s.n.; var. (Înv. și pop.) **SĂMN**
sămnul: sg. nom./ac. 4,11; 8,4; 10,3; 14,16
seamne: pl. ac. 10,9

(a se) **SILI:** v. IV
să silească: conj. prez. 3.sg. 1,8
au silit: ind. pf.c. 3pl. 6, 14
(s-)au silit: ind. pf.c. 3.pl. 10,8

SINGUR, -Ă: adj.
sângur: m. sg. nom./ac. 1,16; rezum. cap.3; 3,2; 14,3

SINGURATIC, -Ă: adj.; var. **SINGURATEC, -Ă;** aici prima atestare a cuvântului cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemțesc și nemțesc-românesc* (...) În patru tomuri [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728 – 3731].

sângurateca: f. sg. ac. 14,3

SINGURĂTATE: s.f.
sângurătății: sg. dat. 16,14

SLAVĂ: s.f.
slavei: sg. gen. rezum. cap.1; 1,4; 13,12; 14,16; 15,16
slavă: sg. ac. 5,11
slava: sg. ac. 14,9, 15; 15,4; 16,3

(a) **SLĂVI:** v. IV
era slăvit: pasiv ind. imp. 3.sg. 12,6

SLOBOD, -Ă: adj./adv.
slobod: adv. 1,19; 3,8; 4,2; 9,27; 16,19
slobode: f. pl. dat. 16,24

SLOBOZENIE: s.f.
slobozenie: sg. ac. 3,8; rezum. cap.10

(a se) **SLOBOZI:** v. IV
vei slobozî: ind. viit.I. 2.sg. 4,13
(să) v or slobozî: ind. viit.I. 3.pl. 4,14
a slobozî: inf. prez. 8,7
au slobozit: ind. pf.c. 3.sg. 10,9
slobozî: imperativ 2.sg. 14,14
sloboz eaște: imperativ 2.sg. 15,3
(să) slobozea: ind. imp. 3.pl. 15,7

SLOBOZIRE: s.f.
slobozirea: sg. ac. rezum. cap.13

SLOVĂ: s.f.
slovele: pl. ac. 8,9
slove: pl. ac. 10,3

SLUGĂ: s.f.
slujile: pl. nom. 2,2
slujilor: pl. dat. 2,18
slugile: pl. nom./ac. 3,2; 3; 4,11; 5,11; 6,3; 5
slugi: pl. ac. 7,4

SLUJBĂ: s.f.
slujba: sg. ac. 7,9
slujbe: pl. ac. 16,5

(a se) **SLUJI:** v. IV
slujie: sg. dat. 1,10

(să) slujia: ind. imp. 3.sg. 2,12
slujindu(-se): gerunziu 3,8
(să) slujea: ind. imp. 3.sg. 3,10
slujindu(-să): gerunziu 4,3; 13,5
a (mă) sluji: inf. prez. 13,2
(să) slujaște: ind. prez. 3.sg. 13,4
(s-)au slujit: ind. pf.c. 3.pl. 16,2
a fi slujindu(-să): inf. pf. cu gerunziu 16,15
a (să) sluji: inf. prez. 16,19

SLUJITOR, -TOARE: s.m./f.
slujitorilor: s.m. pl. dat. 1,3
slujitorii: pl. nom. 2,2; 6,3; 15,19
slujitoriu: sg. ac. 4,5

SLUJNICĂ: s.f.
slujnicile: pl. nom./ac. 2,9; 4,4, 16
slujnice: pl. ac. 7,4; 15,5
slujnica: sg. nom. 14,18
slujnică: sg. nom. 15,7

SLUJNICUȚĂ: s.f.; aici prima atestare a cuvântului cf. MDA, unde prima atestare este în *Lesicon romanesc-latinesc-unguresc-nemțesc...*, Buda, 1825.
slujnicuța: sg. ac. 15,10

SMARALD: s.n.; var. **ZMARAGD**
zmaragd: sg. ac. 1,6

SMERENIE: s.f.
smereniî: sg. gen. 15,2

(a) **SMERI:** v. IV
au smerit: ind. pf.c. 3.sg. 14,2

SMERIT, -Ă: adj./s.
(cei) smeriți: s.m. pl. nom. 11,11
smerit: adj. n. sg. ac. rezum. cap.14

SMULGERE: s.f.; var. **ZMULGERE;** aici prim aatestare a cuvântului; cf. MDA, unde prima atestare este la Ion Budai-Deleanu, *Lexicon românesc-nemțesc și nemțesc-românesc* (...) În patru tomuri. [Manuscris din 1818; Bibl. Academiei Române, cotele 3728 – 3731].
zmulgerea: sg. ac. 14,2

SOARE: s.m.
soare: sg. ac. 10,6
soarele: sg. nom. 11,11

SOARTĂ: s.f.; var. (Înv. și pop.) **SOARTE** (cf. **FUR**)
soarte: sg. ac. 3,7
soarților: pl. gen. rezum. cap.9; 9,26, 28
soart: sg. nom. 9,24
soartea: sg. nom./ac. 9,26; 13,17
Soarților: pl. gen., în sintagma **Zilele Soarților** „sărbătoarea Purim” 9,31
soarți: pl. nom. 10,10
soarțile: pl. nom. 10,11

SOAȚĂ: s.f. (Înv.) „soție”
soațele: pl. nom. 1,18

(a se) **SOCOTI:** v. IV
să socotească: conj. prez. 3.pl. 2,3
au socotit: ind. pf.c. 3.sg. 3,6
să socotești: conj. prez. 2.sg. 4,13
(mă) socotesc: ind. prez. 1.sg. 5,13
socotind: gerunziu 6,6; 14,8; 16,6
socotești: ind. prez. 2.sg. 9,12

(să) **socotesc**: *ind. prez. 3.pl.* 16,4
a socoti: *inf. prez.* 16,8
să socotiți: *conj. prez. 2.pl.* 16,9

SOMN: s.n.
somn: *sg. ac.* 6,1

(a) **SOSI**: v. IV
sosise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 4,3

SOTIE: s.f.
soția: *sg. ac.* 16,13

(a se) **SPĂIMÂNȚA**: v. I
spăimântându(-se): *gerunziu* 14,1

SPĂIMÂNȚAT, -Ă: adj.
spăimântat: *m. sg. nom.* 15,11

SPĂSENIE: s.f.
spăsăniia: *sg. ac.* 2,11

(a se) **SPÂNZURA**: v. I
spânzura: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,6; 4,8
(s)au spânzurat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,23; 7,10; 8,14; 9,14
au spânzurat: *ind. pf.c. 3.pl.* 3,15
să (se) spânzure: *conj. prez. 3.sg.* 5,14
a spânzura: *inf. prez.* 6,4; *rezum. cap.* 7; 8,7
spânzurați: *imperativ 2.pl.* 7,9
spânzurând: *gerunziu rezum. cap.* 9
să (să) spânzure: *conj. prez. 3.pl.* 9,13
spânzură: *ind. prez. 3.sg.* 16,18

(a se) **SPORI**: v. IV
sporindu(-să): *gerunziu* 2,8

(a) **SPRIJINI**: v. IV
sprijinind: *gerunziu* 15,7; 15,11

SPRIJINIT, -Ă: adj.
sprijinite: *f. pl. nom.* 1,6

(a) **SPUNE**: v. III
a spune: *inf. prez.* 2,10; 4,10
spusease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 2,20; 3,4
au spus: *ind. pf.c. 3.sg.* 4,7; 13,4

(a) **STA**: v. I
sta: *ind. imp. 3.sg./pl.* 3,3; 4,6; 7,9; 13,18
au stătut: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 5,1; 8,4; 9,16; 15,9
stând: *gerunziu* 5,2
stă: *ind. prez. 3.sg.* 6,5; 7,9
sta: *inf. prez. fără a* 6,13; 13,9
să stea: *conj. prez. 3.pl.* 8,11
a sta: *inf. prez.* 9,2

(a) **STĂPĂNI**: v. IV
a stăpâni: *inf. prez.* 13,2
să stăpânești: *conj. prez. 2.sg.* 14,5

STĂLP: s.n.
stâlpi: *pl. ac.* 1,6

STEMĂ: s.f.; (Înv. și reg.) **STEAMĂ**
steamă: *sg. ac.* 1,11; 6,8; 14,11
steama: *sg. ac.* 2,17

(a) **STINGE**: v. III
a stânge: *inf. prez.* 14,9

(a se) **STRĂDUI**: v. IV
(să) străduiesc: *ind. prez. 3.pl.* 12,2

STRĂIN, -Ă: adj.; var. (Înv. și pop.) **STREIN, -Ă**
strein: *m. sg. nom.* 16,10

(a) **STRĂLUCI**: v. IV
străluccea: *ind. imp. 3.sg.* 8,15
strălucind: *gerunziu* 15,5, 8, 9

STRĂLUCIT, -Ă: adj.
strălucit: *n. sg. ac. rezum. cap.* 1

STRĂMTOARE: s.f.
strâmtoari: *sg. gen.* 11,8

(a se) **STRICA**: v. I
a strâca: *inf. prez.* 12,6
să (se) strâce: *conj. prez. 3.pl.* 16,7

(a) **STRIGA**: v. I; var. (Înv.) (a) **STRĂGA**
strâga: *ind. imp. 3.sg.* 4,1; 6,11
să strâge: *conj. prez. 3.sg.* 6,9
au strâgat: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 10,9; 11,10; 13,18
strâgând: *gerunziu* 11,10

STRIGARE: s.f.
strâgările: *pl. nom.* 9,31
strâgare: *sg. ac.* 11,7

STRIȘTE: s.f.; var. (Înv.) **STRÂNȘTE** „soartă”
strâmștea: *sg. nom.* 9,1

(a se) **SUFERI**: v. IV
nesuferind: *gerunziu* 16,3
a (să) suferi: *inf. prez.* 7,4
suferi: *inf. prez. fără a* 7,6; 8,6
suferise: *ind. m.m.c.pf. 3.pl.* 9,27

SUFLET: s.n.
suflet: *sg. ac., în sintagma fată de suflet* 2,7, 15
sufletul: *sg. ac.* 4,13; 7,3, 7; 15,8; 16,10
sufletele: *pl. ac.* 8,11; 9,16
suflet: *sg. ac.* 16,12

(a se) **SUGRUMA**: v. I
a sugruma: *inf. prez.* 6,2
să (ne) sugrumăm: *conj. prez. 1.pl.* 7,4

(a) **SUPUNE**: v. III
a supune: *inf. prez.* 7,8
era supuse: *pasiv ind. imp. 3.pl.* 9,16
supuind: *gerunziu* 13,2

SUPUS, -Ă: adj./s.
supuși: *adj. m. pl. nom.* 8,13
supuse: *adj. n. pl. gen.* 13,5
supuși: *s.m. pl. ac.* 13,2; 16,3

SUS: adv.
(mai) sus: 9,1

(a) **SUSPINA**: v. I
suspînând: *gerunziu* 7,4

Ș

ȘA: s.f.
șaoa: *sg. ac.* 6,8

ȘATRĂ: s.f.
șetrile: *pl. nom.* 1,6

(a) **ȘEDEA:** v. II
au șezut: *ind. pf.c. 3.sg.* 1,2
ședea: *ind. imp. 3.sg./pl.* 1,14; 2,21; 5,1
șezând: *gerunziu* 5,9, 13
șede: *ind. prez. 3.sg.* 6, 10

ȘEDERE: s.f.
șederii: *sg. gen.* 5,9

(a se) **ȘTERGE:** v. III „a face să dispară”; „a distruge”; „a nimici”
să șteargă: *conj. prez. 3.pl.* 3,13; 8,11
să ștargă: *conj. prez. 3.sg.* 9,24
va ștearge: *ind. viit.I. 3.sg.* 9,28
a ștearge: *inf. prez.* 10,8; 13,15; 14,9
să (se) șteargă: *conj. prez. 3.sg.* 13,6
să (se) ștargă: *conj. prez. 3.sg.* 16,24

(a) **ȘTI:** v. IV
știa: *ind. imp. 3.pl.* 1,13
a ști *inf. prez.* 2,11; 3,4; 11,12
știi: *ind. prez. 2.sg.* 3,8; 13,12; 14,15, 16
să știe: *conj. prez. 3.pl.* 3,14
știu: *ind. prez. 3.pl.* 4,11
ști: *ind. prez. 3.sg.* 4,14
să știți: *conj. prez. 2.pl.* 16,17

ȘTIUT, -Ă: adj.
știută: *f. sg. nom.* 8, 13

T

TALANT: s.m.
talanți *pl. ac.* 3,9

TARE: s.m./f.
(celor mai) tari *s.m. pl. dat.* 1,3

TATĂ: s.m.; var. (Înv. și pop.) **TĂTÂNE**
tată-său: *sg. nom.* 2,7
tătâni-tău: *sg. gen.* 4,14
tată: *sg. ac.* 13,6
tatăl: *sg. nom./ac.* 14,5; 16,11

(a) **TĂCEA:** v. II
să tacă: *conj. prez. 3.sg.* 2,10
vei tăcea: *ind. viit.I. 2.sg.* 4,14
aș tăcea: *cond. prez. 1.sg.* 7,4
tăcând: *gerunziu* 15, 15

TĂCERE: s.f.
tăcere: *sg. ac., în loc. adv. în tăcere* 13,2
tăcerii *sg. gen.* 14,16

(a) **TĂIA:** v. I
a tăia: *inf. prez.* 9,17

(a se) **TĂINUI:** v. IV
(s-)au tăinuit: *ind. pf.c. 3.sg.* 2,22
tăinuind: *gerunziu* 5,10

TĂRIE: s.f.
tăria: *sg. nom.* 10,2
tăria: *sg. ac.* 14,10

TĂTÂNE: s.m.; vezi **TATĂ**

TÂNGUIRE: s.f.
tânguirea: *sg. nom. rezum. cap.* 4
tânguire: *sg. nom.* 4,3

(a) **TÂLCUI:** v. IV
a fi tâlcuită: *pasiv inf. prez.* 11,1

TÂLCUITOR, -TOARE: s.m./f. (Înv.) **TÂLCUITORIU**
tâlcuitoriu: *s.m. sg. ac.* 11,1; explicație cap.13, după vs.7

TÂLHĂRIE: s.f.; var. (Înv. și reg.) **TĂLHĂRIE**
tălhărie: *sg. ac.* 16,18
tălhărie: *sg. ac.* 16,23

TÂRG: s.n.
târgurile: *pl. ac.* 4,3; 9,2
târguri: *pl. ac.* 9,19

(a se) **TEME:** v. III
(să) temea: *ind. imp. 3.pl.* 11,9
(m-)am temut: *ind. pf.c. 1.sg.* 13,14
(nu te) țeam: *imperativ prohib. 2.sg.* 15,12

TIRAN: s.m.
tirani *pl. ac.* 6,9

TOCMAI: adv; var. (Reg.) **TOGMA**
togma: explicație cap.13, după vs.7; 16,15

TOCMEALĂ: s.f.; var. (Pop.) **TOGMEALĂ**
togmeala: *sg. ac.* 16,9

TOCMIT, -Ă: adj.; var. (Înv.) **TOGMIT, -Ă** (Înv.) „chibzuit”; (Mar.; des pre oameni) „gătit”, „îmbrăcat frumos, dichisit”
togmite: *f. pl. nom.* 2,13
togmită: *s. sg. ac.* 14, 13

TOIAG: s.n.
toiagului *sg. gen.* 5,2
toiag: *sg. ac.* 8,4

TRANDAFIR: s.m.
trandafiri *pl. ac.* 15,8

TRAPEZARE: s.f.; var. (Înv.) **TREPĂZARE** (aici) „casă”
trepăzarea: *sg. ac., în sintagma trepăzarea femeilor* 2,13

(a) **TRĂI:** v. IV
trăi: *inf. prez. fără a* 4,11
trăim: *ind. prez. 1.pl.* 16,13

TRĂSNET: s.n.; var. (Înv. și reg.) **TRESNET**
tresnete: *pl. nom.* 11,5

(a) **TREBUI:** v. IV
trebuia: *ind. imp. impers.* 2,15
ar trebui *cond. prez. impers.* 3,7
trebuie: *ind. prez. impers.* 6,6, 8; 16,8, 9, 20

(a) **TRECE:** v. III
a trece: *inf. prez.* 1,19; 9,27
trecea: *ind. imp. 3.pl.* 2,13
să trec: *conj. prez. 1.sg.* 13,14
să treacă: *conj. prez. 3.sg.* 16,14

TRECUT, -Ă: adj.
trecute: *f. pl. ac.* 6,1

TRIMIS, -Ă: adj.
trimisă: *f. sg. ac.* 1,15; rezum. cap.16

(a se) TRIMITE: v. III
 trimisease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 1,12*
 au trimis: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 1,22; 4,4; 9,20, 24, 30; rezum. cap.13; rezum. cap.16*
 să (se) trimită: *conj. prez. 3.pl. 2,3*
 trimite: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.3*
 a trimite: *inf. prez. 3,6; 12,2*
 (s-)au trimis: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 3,7; 8,10; 9,26*
 trimisu(-s)-au: *ind. pf.c. 3.pl. 3,13*
 era trimiși: *pasiv ind. imp. 3.pl. 3,15*
 (să) trimitea: *ind. imp. 3.pl. 8,8, 10*
 să trimită: *conj. prez. 3.pl. 9, 19, 22*
 trimitem: *ind. prez. 1.pl. 16,19*

TRIST, -Ă: *adj.*
 trist: *n. sg. ac. 15,8*

TRUFAȘ, -Ă: *adj.*
 trufaș: *m sg. dat. 13,12*

TRUFIE: *s.f.*
 trufia: *sg. ac. 1,4*
 trufia: *sg. ac. 13, 12*
 trufiit: *sg. gen. 14,16*
 trufie: *sg. ac. 16,2*

TRUP: *s.n.*
 trupul: *sg. ac. 14,2; 15,6*

TRUPESC, -EASCĂ: *adj.*
 trupesc: *m. sg. ac. 14,10*

(a se) TULBURA: *v. I; var. (Înv.) (a se) TURBURA*
 (s-)au turburat: *ind. pf.c. 3.sg. 11,9; 15,16*
 turburând: *gerunziu 13,5*
 au turburat: *ind. pf.c. 3.pl. 13,7*
 (să) turbura: *ind. imp. 3.sg. 15,19*

TULBURARE: *s.f.; var. (Înv.) TURBURARE*
 turburare: *sg. nom. 11,5*

Ț

ȚARĂ: *s.f.*
 țări: *pl. ac. 1,1; 8,9; 9,30; 13,1; 16,1*
 țara: *sg. nom./ac. 2,10, 20; 15,1; 16,24*
 țărâi: *sg. dat. 8,9*
 țărăle: *pl. ac. 8,10; 13,6*

ȚEREMONIE: *s.f.; vezi CEREMONIE*

ȚII TOARE: *s.f. „concupință”*
 ții toarele: *pl. ac. 2,14*

(a se) ȚINE: *v. III*
 să (să) ție: *conj. prez. 3.sg. 2,8; 9,28*
 (să) ținea: *ind. imp. 3.pl. 2,11*
 ținea: *ind. imp. 3.sg. 2,20; 5,2*
 ții: *ind. prez. 2.sg. 3,3*
 să ție: *conj. prez. 3.sg. 6,9*
 să (se) ție: *conj. prez. 3.sg. 9,29*
 țiind: *gerunziu 9,31*
 a țânea: *inf. prez. 9,31*
 (să) vor țânea: *ind. viit.l. 3.pl. 10,13*

ȚINERE: *s.f. (aici) „conținut”*
 ținearea: *sg. nom. 3,14*
 țânearea: *sg. nom. 8,13*

ȚINUT: *s.n.*
 ținuturilor: *pl. gen./dat. 1,3, 20; 2,18; 3,12; 9,3; rezum. cap.13*
 ținuturile: *pl. nom./ac. 1,16, 22; 2,3; 3,8, 14; 4,11; 8,5; 9,16, 28; rezum. cap.16*
 ținuturile: *pl. dat. (cu prep. Ia) rezum. cap.3; rezum. cap.16*
 ținăturile: *pl. dat. (cu prep. Ia) 3,13*
 ținăturile: *pl. ac. 4,3; 8,12, 13, 17; 9,12; 9,20; 10,1*
 ținuturi: *pl. gen. 13,5*
 ținăturilor: *pl. gen. 16,8*

U

(a se) UCIDE: *v. III*
 a ucide: *inf. prez. 2,21*
 să (să) ucigă: *conj. prez. 3.pl. rezum. cap.3*
 să (se) ucigă: *conj. prez. 3.sg. 3,7; 4,11*
 să ucigă: *conj. prez. 3.sg./pl. 3,13; 8,11; 9,24*
 ucid: *ind. prez. 3.pl. rezum. cap.9*
 au ucis: *ind. pf.c. 3.pl. 9,5, 6, 12*
 ucigându-: *gerunziu 9,10; 16,14*
 era uciși: *pasiv ind. imp. 3.pl. 9,11*
 (s-)au ucis: *ind. pf.c. 3.pl. 9,15*
 ucigând: *gerunziu 9,16*
 a ucide: *ind. prez. 9,18*
 fusease uciși: *pasiv ind. m.m.c.pf. 3.pl. 12,6*
 ucide: *inf. prez. fără a 16,20*

UCIDERE: *s.f.*
 uciderea: *sg. ac. rezum. cap.3; rezum. cap.4; 4,7; 8,6; 9,18; rezum. cap.13; rezum. cap.16; 16,20*
 ucidere: *sg. ac. 9,12, 18*
 ucideri: *pl. nom. 9,17*

UCIS, -Ă: *s.m./f.*
 uciși: *s.m. pl. ac. 9,16*

UITARE: *s.f.*
 uitare: *sg. nom. 9,28*

ULEI: *s.n.; var. (Înv. și reg.) ULEU*
 uleu: *sg. ac., în sintagma uleu de mirh 2,12*

ULIȚĂ: *s.f.*
 uliță: *sg. ac. 4,1*
 ulița: *sg. ac. 4,6; 6,9, 11*

(a) UMBLA: *v. I*
 umbra: *ind. imp. 3.sg. 2,11*

UMFLARE: *s.f.*
 unflarea: *sg. nom. 16, 12*

(a se) UMPLE: *v. III; var. (Înv. și pop.) (a se) ÎMPLE*
 au împlut: *ind. pf.c. 3.sg. 14,2*
 au umplut: *ind. pf.c. 3.sg. 14,2*

UNCHI: *s.m.*
 unchiu: *sg. nom. 8,1*

(a se) UNGE: *v. III*
 (să) ungea: *ind. imp. 3.sg. 2,12*

UNIRE: *s.f. „alianță”; „credință”*
 unirea: *sg. ac. 13,4, 5*

UNIT, -Ă: *adj. (aici) „credincios”*
 unite: *f. pl. gen. 16,6*

UNSOARE: s.f.
unsori: pl. ac. 14,2

URĂRE: s.f.
urârea: sg. ac. 14,13

URECHE: s.f.
urechile: pl. ac. 16,6

URGIE: s.f.
urgie: sg. ac. 1,12
urgia: sg. ac. 2,1; 15,10

(a) URGISI: v. IV
să urgisești conj. prez. 2.sg. 13,16
urgisesc: ind. prez. 1.sg. 14,16

(a) URÎ: v. IV
am urât: ind. pf.c. 1.sg. 14,15

URLARE: s.f.
urlare: sg. nom./ac. 4,2, 3

(a) URMA: v. I
urmează: ind. prez. 3.pl. 10,3 (explicație); explicație înaintea cap.13
urmează: ind. prez. 3.pl. explicație cap.13, după vs.7
urma: ind. imp. 3.sg. 15,7

URMĂ: s.f.
urmele: pl. ac. 13,13

URȘINIC: s.n. (Înv.) „purpură”
urșinic: sg. ac. 1,6; 8,15

USEBIT, -Ă: adj.; vezi **OSEBIT, -Ă**

(a se) USPĂTA: v. I; vezi **(a se) OSPĂTA**

USPĂȚ: s.n.; vezi **OSPĂȚ**

UȘĂ: s.f.
ușa: sg. ac. rezum. cap.2; 2,19, 21; 6,12
ușile: pl. ac. 3,3; 4,2; 15,9
ușii: sg. gen. 4,6; 5,1, 13; 6,10
ușilor: pl. gen. 5,9

UȘURARE: s.f.
ușurarea: sg. ac. 16,9

V

VADRĂ: s.f.
vadră: sg. ac. 3,7; 9,26

VAL: s.n. „sul de manuscris”; „volum”, „tom” (cf. lat. *volūmen*, -inis)
valul: sg. ac. 9,26

VARGĂ: s.f.
varga: sg. ac. 4,11; 5,2; 15, 14, 15

VAS: s.n.
vase: pl. ac. 1,7

(a) VĂDI: v. IV
vădește: ind. prez. 3.sg. rezum. cap.2

(a se) VĂRSA: v. I
(s-)au vărsat: ind. pf.c. 3.pl. 10,6; 11,10

(a) VĂTĂMA: v. I
au vătămat: ind. pf.c. 3.sg. 1,16
ar fi vătămând: cond. pf. (cu gerunziul) 3.sg. 13,4
a vătăma: inf. prez. 16,4

VĂRF: s.n.
vârful: sg. ac. 5,2

VĂRTOS, -OASĂ: adj./adv.
(mai) vartos: adv. 3,6
vartoasă: adj. f. sg. ac. 14,8

VĂRTUTE: s.f.
vărtutea: sg. ac. 14,8

VEAC: s.n.
veac: sg. ac., în loc. adv. **în veac** 14,10; 16,24

VECHI, VECHE: adj./s.
(celor) vechi s.m. pl. gen. 1,13
vechi adj. f. pl. nom. rezum. cap.8; 8,5, 10
vechile: adj. antep. f. pl. ac. 16,7

(a se) VEDEA: v. II
vedea: ind. imp. 3.pl. 1,14
(să) vedea: ind. imp. 3.sg. 2,15
văzând: gerunziu 5,2, 9; 11,12; 13,5
voiu vedea: ind. viit.I. 1.sg. 5,13
(să) veade: ind. prez. 3.sg. 8,5
(s-)au văzut: ind. pf.c. 3.sg. 8,16
văzusem: ind. m.m.c.pf. 1.sg. 10,5
au văzutu: ind. pf.c. 3.sg., în loc. v. (Înv.) **au văzutu vis** 11,2
văzuse: ind. m.m.c.pf. 3.pl. 12,2
vede: ind. prez. 3.sg. 16,4

VEDERE: s.f.
vedeare: sg. ac. 15,9

(a) VENI: v. IV
venind: gerunziu 2,12
a veni: inf. prez. 2,14
ai venit: ind. pf.c. 2.sg. 4,14
să vie: conj. prez. 3.sg. rezum. cap.5
să vii: conj. prez. 2.sg. 5,4
au venit: ind. pf.c. 3.pl. 5,5; 10, 11
vie: conj. prez. fără să 3.pl. 5,8
venit-au: ind. pf.c. 3.pl. 6,14
vine: ind. prez. 3.sg. 16,9

VERGURĂ: adj. (Înv. și reg.; despre fete) „virgină”
vergure: f. pl. nom./ac. 2,2, 3, 8

VERIGĂ: s.f.
verigi: pl. ac. 1,6

VESEL, -Ă: adj.
(mai) vesel: m. sg. nom. 1,10
veasel: m. sg. nom. 5,9, 14; rezum. cap.7

(a se) VESELI: v. IV
(s-)au veselit: ind. pf.c. 3.sg. 8,15; 14,18
(să) veselea: ind. imp. 3.sg. 14,2

VESELIE: s.f.
veselie: sg. nom./ac. rezum. cap.8; 9,18, 19, 22
veseliia: sg. ac. 16,22

VESELIT, -Ă: adj.
veselitul: *m. sg. ac. rezum. cap.5*

VESTE: s.f.
vești: *pl. ac. 8, 10*
ves tile: *pl. ac. 8, 14*
veastea: *sg. nom. 9, 4*

(a se) VESTI: v. IV
(să) vestește: *ind. prez. 3.sg. rezum. cap.1*
să (se) vestească: *conj. prez. 3.sg. 1,20, 22*
au vestit: *ind. pf.c. 3.sg./pl. 2,22; 3,4; 4,4, 9; 12,2*
ves tise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 2,22; 6,2*
a fi vestită: *inf. pf. 9,17*

VESTIRE: s.f.
ves tirea: *sg. ac. 12,5*

VESTIT, -Ă: adj.
ves tită: *f. sg. nom./ac. 9,23, 29*

VEȘMÂNT: s.n.; var. (Reg.) **VĂJMÂNT**
văjmânt: *sg. ac. 2,3*
văjmântul: *sg. nom./ac. 2,9; 15,5*
văjmântul: *sg. ac. 2,12*
văjmânt: *sg. ac. 2,15*
vejmintele: *pl. ac. 4,1; 15,4, 7*
vejminte: *pl. ac. 5,1; 14,2*
văjminte: *pl. ac. 6,8*

VEȘNIC, -Ă: adj.; var. (Înv. și pop.) **VECINIC, -Ă**
vecinică: *sg. nom. 14,5*

VIAȚĂ: s.f.
vieții: *sg. gen./dat. rezum. cap.5; rezum. cap.6*
viața: *sg. ac. rezum. cap.7*
viața: *sg. ac. 13,2*

VICLEAN, -Ă: adj.
vicleană: *f. sg. ac. 16,6*

(a) VIETUI: v. IV
viețuind: *gerunziu 13,17*

VIEȚUITOR, -TOARE: adj.
viețuitorului: *adj. antep. m. sg. gen. 16,16*

VIN: s.n.
vinul: *sg. nom./ac. 1,7; 14,17*
vin: *sg. ac. 1,10; 5,6; 7,2*

VINĂ: s.f.
vină: *sg. ac. 16,15*

(a se) VINDE: v. III
vânduți săntem: *pasiv ind. prez. 1.pl. 7,4*
(ne-)am vinde: *ind. pf.c. 1.pl. 7,4*

VIS: s.n.
visului: *sg. gen. rezum. cap.10*
visul: *sg. nom./ac. 10,5; rezum. cap. 11; 11,5, 12*
vis: *sg. ac., în loc. v. (Înv.) au văzutu vis 11,2*

VISION: s.n. (În v.) „țesătură fină de in”
vision: *sg. ac. 1,6*

VISTIERIE: s.f.
vistierilor: *pl. gen. 3,9*
vistierile: *pl. ac. 4,7*

(a) VOI: v. IV
voise: *ind. m.m.c.pf. 3.sg. 8,9*

VOIEVOD: s.m.; var. (Înv. și pop.) **VOIVOD**
voievozi: *pl. ac. rezum. cap.3; 5,11*
voievozi: *pl. nom./ac. 3,1; 9,3*
voievozi: *pl. dat. (cu prep. Ia) 3,12*
voievozi: *pl. ac. 8,9*
voievozilor: *pl. dat. 13,1; 16,1*

VORBĂ: s.f.
vorba: *sg. ac. 14,13*

VRĂJMAȘ, -Ă: s.m./f.
vrăjmașul: *sg. nom. 7,4; 9,24*
vrăjmașului: *sg. gen. 8,1; 14,13*

(a) VREA: v. II
nevând: *gerunziu 3,4*
au vrut: *ind. pf.c. 3.sg./pl. rezum. cap.1; 1,12, 15, 17; 2,10; 2,15, 21; 3,6; 4,4; 9,10, 27; 10,6; 12,6*
vrea: *ind. imp. 3.pl. 1,8; 6,2*
va vrea: *ind. viit.I. 3.sg. 1,8; 6,9, 11; 16,24*
vrând: *gerunziu 2,11; 3,4*
ar fi vrut: *cond. pf. 3.sg. 2,14*
vreat: *ind. prez. 2.sg. 5,3; 7,2; 9,12*
vrea: *ind. prez. 3.sg. 6,6, 7; 7,8*
ar vrea: *cond. prez. 3.sg. 11,12*
am vrut: *ind. pf.c. 1.sg. 13,2*
vreau: *ind. prez. 3.pl. 13,15; 14,9*

VREDNIC, -Ă: adj.
vrednic: *n. sg. nom. 1,7; 6,11*
vreadnică: *f. sg. nom./ac. 1,15; 16,23*
vrednice: *n. pl. ac. 14,2*
vreadnici: *m. pl. nom. 16,5*
vreadnic: *m. sg. nom. 16,18*

VREDNICIE: s.f.
vrednicia: *sg. nom. 9,3*
vrednicia: *sg. nom. 10,2*

VRERE: s.f.
vrearea: *sg. ac. 5,5, 8*
vrearii: *sg. gen. 13,9*

VREME: s.f.
vreame: *sg. nom./ac. 1,4; 2,6, 12; 4,14*
vreamea: *sg. nom./ac. 2,15; 8,9; 9,31; 14,12*
vreamea: *sg. ac., în loc. adv. în vreamea aceea/în toată vreamea/ din vreamea aceea 2,20; 9,17, 23, 26; 12,1*
vreame: *sg. ac., în loc. adv. într- aceea vream/dintr-aceaea vream 2,21; 10,11*
vreami: *pl. ac. 9,27*
vreamilor: *pl. gen. 16,9*

Z

ZADARNIC, -Ă: adj.; var. **ZĂDARNIC, -Ă**
zădarnic: *n. sg. nom. 10,5*
zădarnică: *f. sg. nom. 16,17*

(a se) ZĂBOVI: v. IV
zăbovea: *ind. imp. 3.sg./pl. 9,19, 20*
(să) zăbovea: *ind. imp. 3.pl. 12,1*

(a) ZĂCEA: v. II
zăcea: *ind. imp. 3.sg. 7,8*

(a) ZBURA: v. I
zbura: *ind. imp. 3.sg.* 9,4

(a se) ZDROBI: v. IV
să (ne) zdr obim: *conj. prez. 1.pl.* 7,4

ZI: s.f.
zilele: *pl. nom./ac.* 1,1, 5; 9,22, 26, 28; 10,13; 14,16; 15,2
zile: *pl. ac.* 1,4, 5; *rezum. cap.* 4; 4,11, 16; 9,22, 27; 16,22
ziao: *sg. nom./ac.* 1,10; 2,15; *rezum. cap.* 3; 3,12, 13; 5,1; 8,1, 9;
rezum. cap. 9; 9,1, 15, 17, 18, 19, 29; 11,2, 8; 13,6; 14,18; 15,4
zilele: *pl. ac., în loc. adv. în toate zilele* 2,11; 9,4; 16,7
zi: *sg. nom./ac.* 3,7, 13, 14; *rezum. cap.* 5; 5,9; 7,2; 8,12, 17; *rezum. cap.* 9; 9,18, 21; 10,11, 13; 13,7; 16,22
zio: *sg. ac.* 9,28
Zilele: *pl. ac., în sintagma Zilele Sorșilor* „sărbăt oarea Purim” 9,31

(a se) ZICE: v. III
să zică: *conj. prez. 3.sg./pl.* 1,17; 6,9

au zis: *ind. pf.c. 3.sg./pl.* 2,2; 3,3, 8, 11; 5,3, 5, 6, 12; 6,3, 4, 5, 6, 10; 7,2, 5, 6, 8, 9; 8,5; 9,12; 10,4; 11,1; 13,9; 15,2, 15
zicând: *gerunziu* 3,4; 4,13; 14,3
(să) zice: *ind. prez. 3.sg.* 3,7; 9,24
zisease: *ind. m.m.c.pf. 3.sg.* 4,9
zi: *imperativ 2.sg.* 5,14
zis-au: *ind. pf.c. 3.pl.* 6,3
a zice: *inf. prez.* 8,8
am zis: *ind. pf.c. 1.sg.* 9,1
(să) zicea: *ind. imp. 3.sg.* 11,1
zice: *ind. prez. 3.sg.* 16,1
zicem: *ind. prez. 1.pl.* 16,10

ZMARAGD: s.n.; vezi **SMARALD**

ZMULGERE: s.f.; vezi **SMULGERE**

ZUGRĂVIRE: s.f.
zugrăvire: *sg. ac.* 1,6

